P O U T N Í K

ZPRAVODAJ KLUBU JULESE VERNEA PRAHA

č. 20

ZVLÁŠTNÍ ČÍSLO VĚNOVANÉ TIME MACHINE

O B S A H

Co je Time Machine	str.	2
Překladová soutěž	str.	3
Dovolená v nedohlednu - povídka	str.	4
Sci-fi test I	str.	10
Hmota - povídka	str.	14
Sci-fi test II - skrývačky	str.	15
KVPT 1500 - povídka	str.	17
Connie Willisová: Dopis od Clearys	str.	30
Až přiletí zelení mužíci - báseň	str.	41
Megabity času - povídka	str.	42
Pohádky v hávu sci-fi: Sněhurka	str.	46
O dvanácti měsíčkách	str.	49
Princ Bajaja	str.	53
Vyhodnocení testů	str.	54

Zpravodaj Poutník vydává klub Julese Verneа ve spolupráci se sfk Time Machine při KK ČSV SSM VŠCHT Praha.

Vychází jako neperiodický účelový informační materiál.

Toto číslo sestavil kolektiv Time Machine.

Adresa redakce tohoto čísla: Josef Giba, kolej Vltava, Chemická 953, 148 00 Praha 4

Adresa KJV: Miroslav Martan, Počátecká 12, 140 00 Praha 4

Uzávěrka: 14.10.1987

Neprodejné. Určeno pro vnitřní potřebu.

CO JE TIME MACHINE

Vážení přátelé sci-fi a čtenáři Poutníka!

V tomto čísle Poutníka Vám představujeme náš sfk Time Machine. Od počátku vydávání Poutníka spolupracujeme se sfk J. Verneа. Ale vzhledem k obrovskému množství jejich materiálů (a také k malému množství našich) se na nás dostalo až nyní.

Nejprve něco z historie.

Náš sfk při KK ČSV SSM VŠCHT Praha vznikl před čtyřmi oběhy planety Terra kolem hvězdy malé velikosti, Slunce. Přesněji v říjnu 1983. Hlavními průkopníky sci-fi mezi chemiky byli: L. Chalupa, P. Súkeník, L. Cibulka, H. Slavík aj. Poprvé jsme se představili světu po roce, na Miniconu I (jak si mnozí pamětníci jistě vzpomínají).

Po dlouhé době (tuším, že v roce 1986) jsme přijali jméno Time Machine. Později jsme byli nuceni stroj času i postavit.

Po odchodu L. Cibulky se nás coby strojvedoucí našeho "stroje" chopil J. Kvarda.

Nyní by už bylo dost historie a tak něco ze žhavé současnosti.

Scházíme se každý týden (obyčejně v úterý) na kolejích. V klubu je přihlášeno asi 30 lidí, ale jak už to chodí pracuje jich stěží 7-10. S účastí na schůzkách už je to lepší, vždy kolem 20 se nás sejde.

O Miniconech se radši zmiňovat ani nebudu - byly odrbány už asi ve všech fanzinech(čestnou výjimkou je Poutník a Centrum).

Na schůzkách se bavíme, jak umíme. Čteme si povídky, bohužel málokdy od vlastních členů. Promítáme si diapozitivy, sem tam máme nějaké to video. (Proto taky máme tolik členů.) Povídáme si o sci-fi a vůbec o všech zajímavostech a novinkách. Každý si může přispět svou trochou. Nějaký stálý, pevný program nemáme, chápeme sci-fi pouze jako zábavu a koníček.

Naše spolupráce se sf-kluby není moc rozsáhlá. Hlavně spolupracujeme s Julesem Vernem. Plodem tohoto svazku je již ve světě známý Poutník. Kontakty máme s Quasarem Bechyně, se sfk Terra.

Pro kluby jsme pořádali "Stínadla". Letos byla účast, bohužel, velice slabá (kluby se to dozvěděly pozdě nebo vůbec).

Z toh[illegible] co chystáme, radši nebudu prozrazovat nic, aby nám po-tom zas někdo "netrhal" hlavy za nesplněné sliby.

A nyní už přeji příjemnou chvíli čtení a hlavně pobavení. Kdy[illegible] se naše dílo nezalíbí, ať už čeká na Poutníka č. 21:

- JG -

PŘEKLADOVÁ SOUTĚŽ

Sci-fi klub Time Machine vyhlašuje soutěž o nejlepší (čímž se ní míněn[illegible] nejpřesnější) překlad poezie s tématikou sci-fi, z anglického originálu Kena Duffina "The Meeting Place". Tato báseň získala v roce 1985 cenu Rhyslink.

Překlady zašlete do tří měsíců od vydání Poutníka na adresu:

Karel Čermák
Nádražní 244
675 22 S t a ř e č

Ken Duffin: MEETING PLACE

Not in my lifetime, nor that of my sun
but beyond the final colapse when
the last static ashes and
clinkered proteins bleed
slowly, from the microcraks of the next
cosmic eggo - then
and there will spin
the tiny helix, eternally
recurring, lapped by pale

and teeming future seas
Perhaps we'll meet?
Say yes:
Say ... an eon from now
beside the gently sloping banks
of the gene pool. Come
as you were
and I'll bring the wine

Ken Duffin je držitelem ceny Rhysling 1981, určené pro nejlepší sci-fi poezii, za svou báseň "Meeting Place". Cena je pojmenována po slepém básníkovi z povídky R. Heinleina "The Green Hills of Earth".

DOVOLENÁ V NEDOHLEDNU
(povídka)

Obytnou buňkou se prudce rozšířila vůně šeříků a z panelových reproduktorů nejprve tiše a pak stále intenzivněji zněla starodávná píseň "Šeříky až bílé začnou kvést". Začínal nový den 3. jarního měsíce 17. roku nové epochy.

Kardamon se zavrtěl ve svém visutém lůžku, ale to bylo vše. Neviditelná čidla to brzy zaznamenala a píseň se rozezněla znovu, podle programu dvakrát hlasitěji. Vedle vůně pronikl do buňky i závan chladného vzduchu, ale opět se nic nestalo. Probouzející program Anti-Morf přešel do třetí fáze. Visuté lůžko se naklonilo a jistící pružiny povolily. Kardamon sklouzl přímo do očišťovací nádoby, podle otužovacího programu naplněné vodou s přídavnými roztoky, přesně 15° teplou. To ho probudilo dokonale.

"To ten den zase začíná", pomyslel si znechuceně.

"Šeříková vůně a taková blbá písnička. To má člověka probudit. Já nevím, co v tom Ústředí dělají - snad se úplně zbláznili nebo co."

Zatímco dodržoval předepsanou čtyřistaosmdesátisekundovou koupel, vzpomínal na závěr včerejšího dne. Nu ano, přetáhl to trochu - jízda na lopingánu až do bezvědomí a pak to nemírné užití protistressových pilulek "Lážo"!

"Pravdu má ústředí v tom, že jejich výdej tak přísně kontroluje! A jen hlupáci, jako jsem já, je za drahé rubruny kupují. Ne, už to neudělám, dnes prožiji vzorně programový den - abych už taky konečně měl nárok na relaxační kůru ve fyziologické zóně, nebo jak se za starodávna říkalo - na dovolenou!"

S tímto předsevzetím křepce vyskočil z lázně a postavil se na váhu. Na displeji se ukázalo:"Optimální váha překročena o 3,1 %, úprava denní normy výživy - tuky sníženy o 50 %, bílkoviny o 25 %, škroby o 65 %, cukry - 0. Dobrou chuť" a současně z přístroje vypadla žlutá poukázka na celodenní stravu právě v tomto složení.

"Žurfixavex", vyjádřil Kardamon své pocity zastaralým rčením. Zdravotní detekční čidla už také skončila svou práci a na displeji se ukázal další text:

"Tělesná aktivita v útlumu - nutnost větší fyzické zátěže. Ordinováno - plavání 1 hodina, kondiční běh - 2 hodiny, sex - 1 hodina", a byly tu další dvě poukázky - zelená vstupenka do sportovního areálu Lendlin a růžová do střediska sexuality Hermafrodit.

"Do čerta", použil Kardamon ještě starší zaklení. "Do Lendlina - to bych ještě snes, ale ten Hermafrodit: Supermoderní zařízení, personál specielně školený až na Venuši - to se zase nadřu!"

Nicméně jeho počáteční nadšení nepolevilo. Co se dá dělat, ten jeden "vzorný programový den" musí dnes splnit - je to ten poslední, co mu chybí do požadovaných 200 dní. A potom - žádný sex, žádný sport, práce, žádný program Anto-Morf, bude jen a jen odpočinek a jídlo! Povzbuzen tou představou na sebe Kardamon navlékl lesklou bleděfialovou kombinézu z Polyakrylvinylu,přidělenou pro tento den všem obyvatelům jeho devátého obvodu, aniž by jako jindy zauvažoval nad duševním zdravím těch, kteří ty barvy, materiály a střihy vymýšlejí, vypil pohárek mléčné posilující tekutiny, kterou mu automat připravil a vydal se do práce.

Výtahem vyjel na svrchní eskalátor, který ho dopravil na nástupiště visuté bleskodráhy. Bylo skoro plno, ale přece jen se mu na poslední chvíli podařilo obsadit jednu kóji v první padesátce.

Bleskovlak přisvištěl, kóje byly v okamžiku naloženy a rychlostí blesku (70 m/sec) byly unášeny vysoko nad obytným okrskem směrem k průmyslovému centru. Těch necelých pěti minut cesty nevyužil jako obvykle k tomu, aby sledoval šestnáctý videoprogram (ano, nestyďme se to říci - reklamní program - Sytana vaří za vás), ale vytukal si dvanáctku - Naše nové rekordy. Na to, aby se věnoval nějakému SVŠ (sex- video - školení), přece jen neměl dost času.

Automatický vykladač vyhodil jeho kóji z bleskodráhy poněkud prudce, jako už v poslední době několikrát, a Kardamon vypadl na eskalátor přímo pod nohy nějakého příslušníka VD v tmavozelené kombinéze, dokonce s třemi stříbrnými proužky na pravém koleně (zelená barva = Všeobecný Dohled, tři stříbrné proužky = důstojník 5. kategorie). Ale dopadlo to dobře, jeho omluva byla přijata jen s lehkým přikývnutím. Plný radosti, že se mu dnes tak všechno daří, se postavil na své místo ve výrobní hale.

Jeho práce byla poměrně namáhavá, ale zato byla zařazena do výkonnostní třídy 4B 5" + prémie + pouze 200 vzorných programových dní (např. třída 4D 8" požadovala splnit 400 vzorných dní). Je pravda, že čtyři hodiny denně musel sledovat devět kontrolních displejů a asi tak 4 až 5x za tu dobu korigovat osobním zásahem (stisknutím příslušné klapky) činnost zastaralých výrobních automatů, ale na jeho kontě přibývalo pravidelně až 500 rubrunů za měsíc.

Když ho po čtyřech hodinách jeho kolega ze druhé směny vystřídal, připojil se k zástupu ostatních, kteří ukončili směnu a složitou soustavou eskalátorů a výtahů dojel do stravovací haly. Do automatu určeného pro žluté stravovací lístky zasunul ten svůj a v okamžení se zpod plastikového krytu vysunul podnos s jeho denní dávkou potravy. Bylo tam přesně to, co očekával - malá tuba s mixovanou pastou z mořských řas a planktonu Frinola, čtyři suchary BU-CE (50 % buničiny, 50 % celozrné mouky), bujón Vitanex (bůh ví, z čeho ten byl), plátek syntetického masa značky Beefpres a samozřejmě pastilka s příslušnou dávkou vitamínů a stopových prvků na jeden den. A to bylo pro dnešek všechno.

Položil tác s přídělem na jídelní pultík, trochu si povytáhl sedátko a dal se do jídla. Mlčky upíjel bujón, žvýkal plátek Beefpres a snažil se nevnímat, jak je úplně bez chuti. Při tom stejně jako všichni ostatní sledoval na širokoúhlé obrazovce nějaký film

– bylo to zřejmě něco historického, neboť si po chvíli uvědomil, že lidé tam chodí pěšky mezi starodávnými panelovými domy, rostly tam přímo venku nechráněné stromy a dokonce tam občas přeběhlo nějaké zvíře. Zaujalo ho to tak, že si až při druhém sucharu všiml, co dělá a vzpomněl si, že zásady správné výživy (to přece spadá do vzorného programového dne) doporučují nechat alespoň část denní dávky na odpolední hodiny. Několika navyklými hmaty přeměnil podnos v uzavřené pouzdro, příliš velké na ty dva ubohé suchary a trochu Frinoly co mu zbyly, a zasunul je pod kombinézu.

Zároveň vyndal lístek, ten zelený, prokázal se jím na stanovišti raketobusů a nechal se odvézt do Lendlinu. Jeho tělesná aktivita byla skutečně v útlumu a tak mu plavání v ionizované mořské vodě i kondiční běh po syntetické trávě dalo dost zabrat. Proto než použil růžový lístek, usedl na chvíli v oddychové zóně pod plexisklovou kopolí skleníku s několika opravdovými stromy. A to byla právě velká chyba. Seděl jen chvíli, když se do vedlejšího polymolitanového křesílka složila objemná postava ve žlutém oblečení. Byl to Oxalát.

"Kyslík s tebou, protoplazmo. Jak pořád vegetuješ?"

Kardamon se pohoršeně rozhlédl. Rozhovor na veřejném místě? Ten Oxalát se ale cítí! Je pravda, že při jeho postavení (elitní třída LA 1", otec jedním ze dvanácti přísedících vysoké elektronické rady a mnohatisícové konto rubrunů v bance) si může ledacos dovolit. Přestože mu gesty naznačoval, aby mlčel, Oxalát vytrvale pokračoval:

"Tak kam dnes spolu vyrazíme, ty slaboproudníku? Víš co? Zvu tě ke "Kuchaři"!"

Kardamon skoro nevnímal, co jeho přítel říká. A i kdyby vnímal stejně by tomu zvláštnímu cizímu slovu nerozuměl. Zato si všiml, že se k nim zezadu blíží tmavozelená kombinéza VD (Všeobecného dohledu). Proto mu nezbývalo nic jiného, než přikývnout a gestem Oxaláta vyzvat, aby tedy už šli. VD je sice sledoval až k východu, ale když je viděl nasedat do Oxalátova soukromého luxusního samovznášedla Tatra 6 613, změnil směr a někam se ztratil. Teprve teď si Kardaman oddychl a uvnitř samovznášedla se odvážil i promluvit.

"Ty bláho, Oxaláte, do čeho mě zase chceš zatáhnout? Víš, jak já na to vždycky doplatím?"

Oxalát se jen smál. Kardamon se zatvrdil.

"Dnes se mnou nepočítej. Musím prožít svůj poslední, dvoustý vzorný programový den a teď právě mířím do Hermafroditu", ukázal Oxalátovi svůj růžový lístek. Ten se rozesmál ještě víc.

"Ale to stačíš, to všechno ještě můžeš dneska stačit, slaboprouda, ale než tam pojedeš, jistě se potřebuješ trochu posilnit, ne?", pokračoval.

"Trochu nabrat sílu by ti neškodilo. Potřebovals bys nějaké jídlo jídlo asi."

Kardamon jen povzdychl. Ano, už je to tady. Oxalát ho zase chce zatáhnout do některého obchůdku, kde se dá koupit, samozřejmě pod rukou od překupníka a za drahé rubruny nějaký ten suchar nebo ty protistressové pilulky.

"Ne, za nic na světě, Oxaláte, nestojím o suchary, ani o pilulky, stojí to peníze a je to šíleně nezdravé. Nenechám si svůj vzorný programový den ničím kazit."

"Prosím tě, co to plácáš? Suchary, pilulky? Vždyť říkám, že tě chci zavést ke "Kuchaři"."

Kardamonovi svitlo. Pochopil, že jde o jeden z těch pochybných podniků, které se teď v poslední době objevují v zábavním okrsku města. Pod zcela nevinným pláštíkem hazardních heren a středisek sexuality se tam prý za závratné sumy pěstují různé neřesti. Jaké? To Kardamon nechtěl ani domyslet - šuškalo se cosi o tabáku, alkoholu a dokonce o přírodním jídle.

To už samovznášedlo zaparkovalo na střeše jakési veliké budovy (podle barvy zdí a barvy okolního ovzduší usoudil Kardamon, že to musí být někde v 18. okrsku), a Oxalát ho vlekl k výtahu. Dveře byly stejné jako kterékoliv dveře do obyčejné obytné budovy až na to, že je identifikátor neotvíral na přiložení ruky, ale na zasunutí jakéhosi zvláštního plíšku, který Oxalát vytáhl zpod své žluté kombinézy.

Zvenčí tedy nic zvláštního, ale uvnitř Kardamon uviděl něco, nač nebyl v žádném případě připraven. Místnost byla plošně větší, než obyčejná obytná buňka, ale zase se zdaleka nedala srovnat s obrovskými jídelními nebo pracovními halami. V místnosti na nízkých sedačkách s opěradli seděli u nízkých stolků lidé - seděli, jedli, něco popíjeli a hlasitě se bavili mezi sebou. To bylo první, co Kardamon zaregistroval. Oxalát ho vmáčkl do měkké sedačky, potažené

nezvyklou hmotou, k takovému jednomu stolku a někam odešel. Kardamon se začal bázlivě rozhlížet kolem sebe. Na stolku, který byl bůhví proč pokryt zvláštní bílou tkaninou, ležel příbor - ale ne plastikový, z nějakého nezvyklého lesknoucího se kovu, vedle stál pohárek na pití - kupodivu zcela čirý, průhledný, ale proti plexisklu mnohem těžší. A pak tam ještě stály dvě malinké misky, jedna s bílými krystalky a druhá s černošedým práškem. Kardamon byl jako u vyjevení. Když se kradmo podíval k vedlejšímu stolu, uviděl tam sedět dvojici lidí, muže se ženou, kteří si živě povídali a při tom jedli cosi krásně zeleného, na první pohled velmi křehkého a něco stejně krásně růžového, voňavého. Nápoj, který měli nalitý v pohárku, byl žlutavé barvy s bílou pěnou navrch.

Když to Kardamon uviděl, rázem byla všechna jeho dobrá předsevzetí ta tam. Zapomněl na svou touhu po odpočinku ve fysiologické zóně, na úzkostlivě šetřené rubruny a měl jen jediné přání - okusit také něco tak lákavého a chutného, něco nezvyklého a výjimečného, jako tamti dva. Veškerou svou naději teď skládal do svého přítele. Oxaláta ho nezklamal. Za chvíli se vrátil, složil se do vedlejší sedačky a prohodil zdánlivě nevzrušeně, ale vlastně také plný očekávání:

"Už jsem objednal pořádný oběd. Zatím si můžeme zapálit!" a vyndal krabičku čehosi, o čem Kardamon z historických filmů věděl, že to byly tak zvané cigarety - jejich kouř někteří lidé záměrně vdechovali a páchali tak na sobě pomalou sebevraždu. Poděšeně odmítl. Nebýt toho nádherně voňavého růžového pokrmu, na který se tak těšil, byl by hned odešel. Čekání se mu zdálo dlouhé, nepředstavitelně dlouhé. Ukončil je podivně oblečený muž (v černém obleku, ne kombinéze), který jim přinesl v mělkých miskách vonící žlutavou tekutinu, ve které plavaly různobarevné kousky jídla. Oxalát se zasmál:

"To koukáš, viď! To je polévka, dříve se jedla místo bujónu Vitanex - je to vývar z opravdového masa a to, co v něm plave, je zelený hrášek, mrkev a rýže, ale to bych ti už jen těžko vysvětlil, co to je, ty syntetický primitive. Raději jez a nestarej se."

Pít se to nedalo a tak Kardamon napodobil svého přítele a dával tekutinu, zvanou polévka, do úst malou kovovou nádobkou na držadle. Už první ochutnání ho div neporazilo. Za celý život nepoznal

podobnou chuť. Bylo to něco superskvělého (i když to nebylo to voňavé a růžové, co si tak přál). Dojedl a spokojeně si pomyslel - to jsem se dobře najedl, to mi vydrží na několik dní! Ale to se velmi mýlil. Muž v černém přinášel postupně řadu dalších, mnohem chutnějších a sytějších jídel, Kardamon jedl a jedl a také pil a jen tak letmo si stačil uvědomovat, že mu Oxalát říká, jak se to všechno jmenuje - pečené kuře, brambory, sýr, pivo, šlehačka, máslo, jablko, víno - nakonec ani nevěděl, jestli sýr byl ten dobrý žlutý nápoj s pěnou nebo to bílé, sladké. Jen jedno si pamatoval, když celý blažený potvrzoval převod tisíce rubrunů na konto tohoto podniku - to voňavé a růžové byla šunka.

Ani nevěděl, jak se nakonec dostal do své obytné buňky. Snad ho dovezl Oxalát, snad nakonec dojel sám, kdo ví. Když uléhal, uvědomil si, že jeho relaxační kůra je v nedohlednu, že nejen nesplnil svůj naplánovaný vzorný programový den, ale naopak, že svými prohřešky přišel i o ty ostatní, splněné dny, že utratil spoustu těžce vydělaných rubrunů a že toho všeho bude zítra trpce litovat.

Ale dnes - dnes mu to ještě bylo jedno.

M. H.

SCI-FI TEST I

A nyní jeden test pro zkušené i začínající příznivce sci-fi literatury a sci-fi tvorby vůbec. Můžete si v něm ověřit svoji míru vědomostí v tomto oboru. Tak tedy - začínáme:

1) Marťanská kronika vypráví o:

a) historii dobývání Marsu pozemšťany

b) dalších dobrodružstvích hvězdných pirátů Pinti a Ňufky tentokrát na Marsu

c) zúrodňování Venuše

2) Parsec je:

a) délková jednotka používaná pro měření vzdáleností mezi hvězdami

b) označení pro anekdoty oblíbené u příznivců sci-fi

c) název americké sondy letící s poselstvím za hranice naší soustavy

3) Pod jmény Ludvík Souček a Josef Nesvadba se nám vybaví:

a) známí malíři

b) představitelé české sci-fi literatury 20. století

c) hrdinové oblíbeného amerického comicsového seriálu "Ve spárech androidů"

4) Nemesis z hvězd je:

a) nepřátelská mimozemská bytost zelené barvy, prakticky nezničitelná

b) krásná mladá dívka cestující mezihvězdným prostorem a okouzlující svým půvabem i hordy divokých robotů ze souhvězdí Andromeda

c) polévkové koření vyráběné v přidružené výrobě JZD Slušovice

5) Den trifidů je:

a) kniha J. Wyndhama vyprávějící o pozemské katastrofě způsobící téměř úplný zánik lidské civilizace

b) tajné heslo sicilské podzemní organizace bojující za práva svobodných matek

c) jedno z tradičních setkání příznivců sci-fi

6) Hlavní představitelka filmu Vetřelec nezničitelného tvora z vesmíru zničí:

a) rozložením na antihmotu a energii pomocí speciálního přístroje firmy Tesla

b) předáním do rukou příslušníků VB

c) vypuštěním do kosmického prostoru

7) Kdo napsal 2001: Vesmírná odysea:

a) A. C. Clarke
b) E. M. Remarque
c) Václav Čtvrtek

8) Kolik povídek obsahuje kniha O. Neffa Vejce naruby:

a) žádnou, je to román
b) 23
c) 21

9) Ve které povídce vystupuje Rošík měnivý:

a) Zachraňme vesmír
b) Pomník
c) Život v přírodě

10) Kdo tuto povídku (z ot. č. 9) napsal:

a) Brehm
b) S. Lem
c) O. Sekora

11) Kdo pronesl větu: "Jsem starý jako sám vesmír":

a) A. C. Clarke
b) L. Souček
c) Qfwfq

12) Kdo ilustroval Fallerovu Zelňačku (u nás):

a) J. Lada
b) F. Frazzeta
c) V. Renčín

13) V povídce Paštika z husích jater od Isaaca Asimova snáší zlatá vajíčka:

a) Krocan
b) Husa
c) Pštros

14) V povídce "Nic pro hrdiny" Sama J. Lundwalla nabízí Robodruh Bernhardovi keksy:

a) Disco
b) Meteor
c) Crowbullyho

15) Co v téže povídce udělá Bernhard s vejcem ptáka Fénixe:

a) prodá do muzea
b) sní ho
c) vysedí jej a vylíhlé mládě mu pak pomáhá proti Držkounovi

16) Čím přispěl do sci-fi Boris Valejo:

a) vynálezem stroje času
b) ničím, je to svahilský státník
c) výtvarným uměním

17) Román H. G. Wellse "První lidé na Měsíci" se odehrává:

a) na Jupiteru
b) na Měsíci
c) na Proximě Centauri

18) "Dialog s vesmírem" je:

a) meditace v deliriu tremens
b) nový sovětský kosmický program
c) rocková opera skupiny Progres II

19) Film "Což takhle dát si špenát" je:

a) reklamní film hl. redakce dokumentaristiky a publicistiky propagující zdravou výživu
b) biologická sci-fi, kde se střídavě omlazuje, zmenšuje atd.
c) nový film se sci-fi tématikou režiséra Mistra Vrabce

20) "Všechno je jinak" je:

a) encyklopedie světové sci-fi literatury.
b) nová americká sci-fi komedie
c) volné pokračování televizního seriálu "Velké sedlo"

21) Průvodní citát filmového zpracování knihy A. Clarka "Vesmírná odyssea 2010" je:

a) A přece se točí
b) Bože, kde mám ten laserový paprskomet?
c) Bože, je to plné hvězd

HMOTA

(povídka)

TO se zrodilo kdesi uprostřed nekonečného, prázdného a přece tolik živého vesmíru. Kdesi mezi galaxiemi plnými supernov a záření, hmoty a tmy a rychlosti a času se TO utvořilo náhodným seskupením, nárazem nehmotných částic a existovalo. Řítilo se TO prázdnotou, neviditelné a přesto s vědomím, tajilo TO v sobě energii nastřádanou za miliardu let věčným pohybem, sbíralo TO do sebe sílu rozpínajícího se vesmíru. Nevyzařovalo ji, jen ji schovávalo do nehmotného vědomí. Letělo TO dlouho, kdyby mohlo vidět, spatřilo by rodit se a umírat tisíce hvězd, tvořit se tisíce oběžnic a planet a znovu zanikat v běhu nekonečnosti. Ale TO jenom letělo a čekalo na chvíli, kdy se naplní jeho osud.

Náhle To ucítilo změnu. Po věčnosti pohybu přišel nekonečný klid. TO do sebe vstřebávalo neznámé prostředí plné nevysvětlitelné teploty, jiné než kosmický chlad, prostředí látky a vlnění. Kdyby TO mohlo cítit, ucítilo by vůni živé hmoty a milion let opracované, rozdrobené a žárem a vodou přetvořené skály, ve které se TO zastavilo po dlouhé pouti vesmírem. Odpočívalo TO a uchovávalo t energii, jako by tušilo, že již brzy na nějaký pokyn přijde [illegible] chvíle. A vtom se to stalo.

Na vědomí TOHO narazila zvuková vlna právě té délky a kombinace, která jako jediná mohla uvolnit jeho energii a TO ji ze sebe začalo vydávat. Každý foton se přeměňoval v atomy, molekuly, látku a stále jí přibývalo a z TOHO ještě neubyla ani jedna miliardtina skutečné energie, když TO zaregistrovalo další zvukovou kombinaci vln, jen o málo jinou, která jako by uzavřela otvor unikající energie a TO přestalo pracovat. Ale jen na malou chvíli, proti nekonečnosti vesmíru jen na pouhou miliontinu času. Pak přišla další vlna a TO se dalo do pohybu. Energie tisíce sluncí a hvězdného prachu a světelných částic a záření se měnila v bílou hustou hmotu a valila se s touhou ovládnout všechnu látku a pohyb a planetu a slunce a celý vesmír, který TO zrodil. A energie se dál uvolňovala a hmoty přibývalo stále víc a víc ...

"Hrnečku, dost!", vykřikla holčička, která se právě vracela z města, když viděla tu spoušť, a kaše se rázem přestala valit a vytékat z hliněného hrnečku. Ležela ve světnici, na zápraží, na zahrádce, na cestičce, dokonce i na návsi. A bylo jí tolik, že sedláci, když tudy na druhý den jeli s obilím, museli se stou kaší prokopat.

pH

SCI-FI TEST II - SKRÝVAČKY

Pokud vás náš test příslušnosti k sci-fi příliš nevyčerpal, zkuste svůj ostrovtip na sérii skrývaček s mezihvězdnou tématikou. Snad jen malá nápověda (věřím, že zbytečná) - po rozluštění dostanete sadu našich i světových autorů literatury, která je vám tak blízká.

1) Po třech pivech vyslovoval marťan "ef" fistulí tak pronikavou, že praskaly okenní tabule.

2) V našem novém SOU čekají na mladé talenty v oboru kosmonaut - degustátor.

3) Příští týden proběhne svatba obou mladých ještěrů ze souhvězdí Beran.

4) Podle mnoha názorů lze cestování časem uskutečnit jen ve směru toku času - ale my víme své.

5) Z kosmického nádraží se právě vrátil autokar bestií z Andromedy.

6) Podle posledních zpráv z tisku známý anglický přístav Dover neodolal silné invazi sedminohých obojživelníků z hlubin oceánu.

7) Zelená nestvůra zaujatě pozorovala jedním okem erlen meyerovu baňku s roztokem kyseliny sírové.

8) "Chemická značka molybdenu je asi Mo", vážně uvažoval inteligentní nosorožec luštíce křížovku.

9) Mladý kyborg upřeně pozoroval disskontinuální výrobu androidů.

10) Toni, ven do kosmu si vem skafandr!

11) Pro nehumanoidní bytosti výroba čapek z Tonaku zcela nedostačuje.

12) "Prázdniny na Síriu počkaj, došel nám uran" prohlásil rezolutně velitel kosmického korábu.

13) Divoké bytosti z kvasaru ZX - 81 napadly nic netušící atol stojící uprostřed Tichého oceánu.

14) Rozumná bytost z galaxie BX - 58 vypadala na první pohled jako pára letící nad rozkvetlou loukou.

15) Následující patro s kaktusy, kterými krmíme naše milé návštěvníky z Marsu.

16) V dalším díle comicsového seriálu Zeleny trpaslík z Aldebaranu zajde láskou.

17) Jak jsme viděli prve, i s malou raketou lze doletět až na kraj vesmíru, máme-li digitální urychlovač značky PŘIM!

18) I když se nacko bránil, dá se říci, že představitel mimozemské civilizace byl dosti povolný.

19) Po exkursi na všech pěti oběžnicích alfa-Centauri všichni účastníci ochořeli neznámou chorobou a zahynuli.

20) Zelení mužíčci znečistili běhoun ekonomického oddělení pro styk s mimozemskou civilizací velikými barevnými tápotami.

21) Zatímco si makarony naviječ na vidličku, vedle stolu přistál létající talíř.

22) Měrnému teplu, dekadicky zlogaritmovanému a umocněnému na druhou, odpovídala přesně délka jeho pravého tykadla.

KVPT 1500

(povídka)

Horko. Nepředstavitelné vedro, které brání dýchat a vyrábí na čele proudy slaného potu. Únava zavírá víčka a spolu s mikroskopickým prachem, který poletuje ovzduším, vytváří před očima kalnou šedivou clonu. Uši nevnímají nic než vrčení, jekot, hvízdání a klapání strojů, monotónní a těsně pod hranicí únosnosti. A nad tím vším se rozlévá tupá bolest sedící za krkem a na zádech a přehlušující všechno ostatní. Jak tohle můžou vydržet? Tohle se přeci nedá ... Jak tohle můžou?

"Čau, Džeku! Jak rovnáš?" Výkřik se prodral závojem prachu a hlomozu.

Vojta zvedl hlavu a unaveně se usmál na dívku v bílém, umouněném plášti, stojící dole pod kynárnou. Vzápětí pravým okem zahlédl rohlíky padající jeden přes druhého do vnitřku mašiny a mechanicky začal srovnávat. Dívka ce postavila vedle něj.

"Nazdar, Markéto. Jak je?"

"Ále ...", protáhla ospale, "dneska se to nedá vydržet. Už aby bylo po šichtě." Unaveným pohybem odhrnula vlasy z ramene, až Vojta ucítil slabou vůni šampónu.

"To si ještě počkáme!"

Chvíli stáli mlčky vedle sebe. Vojtovy prsty hbitě převracely, rovnaly a třídily rohlíky a jeho mozek pozvolna opět opadal do tupé ospalosti.

"Hele, hele, koukej", ožila najednou Markéta, "támhle. Plivník se vzbudil. No nic, tak já jdu, kdyby mě tu viděl, zas by kecal."

Vojta se otočil dozadu. V rohu výrobní haly, několik kroků od začátku linky, stála, ruce založené na prsou, dohněda opálená postava v bílých kalhotách. Opičák, pomyslel si Vojta. Do obličeje mu neviděl, ale i na dálku si dovedl představit potměšilý výraz širokých úst a zlověstný záblesk zelených očí. Vrchní technolog. Opičák. Plivník.

Vojta se obrátil zpátky k rohlíkům a unaveně pohlédl na hodinky na ruce. Ukazovaly dvě hodiny, sedm minut.

x x x

Autobus uháněl zelenou krajinou a slunce kreslilo na sedadlech zlaté skvrny.

"Severní vítr je krutý ...", ozýval se zezadu řev snažící se spolu s kytarou přehlušit vrčení motoru.

"A tady na tý fotce zdoláváme další jez", ukazovala Lenka fotografie z prázdnin.

"Tak už máš ten zápich z laborek?"

"Au, ty sandále, dávej pozor, kam stavíš tašku!"

"A celá povídka bude končit svatbou nestvůry z Marsu a krásky z Aldebaranu", zasvěcoval Slávek, zvaný Kish do děje svého nového literárního díla.

"Děcka, já se tak těším na pívo ..."

Na zadním sedadle přebral kytaru do rukou odborník na muziku Pája a zkušeně hrábnul do strun, až kytara zařičela blahem: "Tož kterú?"

"Moment, moment mládeži!", ze sedadla vedle řidiče se ozval zvučný hlas, "než začnete hrát, rádi bychom vás, ještě než přijedeme do Plznětic, seznámili s několika organizačními věcmi." Starší muž vstal, nepatrně se usmál a pokračoval.

"Tak tedy, náš závod uzavřel smlouvu s vaší vysokou školou, která nám přidělila vás, tedy patnáct študáků, abyste u nás odpracovali tři týdny v pekárně v rámci letní aktivity. Po pravdě řečeno, čekáme na vás jak na smilování boží, protože lidí je málo, to víte ...", rozhodil trochu bezradně rukama.

"Od vás potřebujeme vědět, jak chcete být rozděleni do směn - tři z vás na ranní a zbytek na noční - a také byste si měli zvolit nějakého vedoucího, který by vás zastupoval vojednání s námi."

"To je jasný, přece Džek! Teda Vojta Šebestík", vykřikla Vendulka, "Takovej vůdčí typ!"

"No jasně, když vedoucí, tak Džek", přidávali se se smíchem ostatní až na Vojtu, který si bezmocně ťukal na čelo a hrozil davu pěstí.

"No dobrá, já si píšu", vytáhl muž notýsek, "jinak doufám, že se vám u nás bude líbit, jak na ubytovně, tak v provozu. Na noční nastupujete už dnes, převezme si vás náš vrchní technolog, určitě si s ním budete rozumět, je jen o pár let starší než vy, i když možná trochu svérázný, je to inženýr Plivník."

Pár lidí se nejistě zasmálo, ale autobusem přesto jako by přelétl neviditelný, nepochopitelný stín.

"No nic, tak se nenechte rušit, hrajte dál, mládeži."

"Tož kterú?"

"Tož tu našú!"

A tak zatímco za okny se začínaly objevovat první domky Plznětic, autobusem se s drzou bezstarostností, typickou jen a jen pro studenty, rozléhal zpěv:

"Je to tady báječné
poslouchámé rége
občas taky zprávy ňáký
bavímě se skvě-, skvě-, skvě-, skvěle".

x x x

Vojta malátným pohybem setřel ze spánku klikatou čáru potu, která mu začala stékat za košili a pohnul otupělý mozek znovu k myšlení.

Jo, skvěle! Je to sotva týden, co sem přijeli, a zdá se to být celá věčnost. Hm, čas. Může existovat ještě něco relativnějšího? Co to vůbec je a čím se dá změřit? Kdo vůbec přišel na to měřit ho otáčením ozubených koleček v hodinách? Vždyť pro každého běží jinak. Pro lidi, co se teď převalují někde doma v posteli rychleji než pro nás, než pro všechny, kteří stojí někde u pásu, provádějí monotónní pohyby a v hlavě jim hučí jen jedna jediná myšlenka - už aby byl konec, konec, konec ...

Jó, už aby byl. Kolik pak vůbec je?, uvažoval v duchu Vojta. Kdyby tak byly už aspoň tři. No, ale půl třetí už je docela určitě. Otočil ruku s hodinkami a cítil, jak mu na čele hrůzou, hrůzou a strachem vyskakují kapky studeného potu. Na displeji se černaly dvě hodiny, dvanáct minut.

x x x

"Nech to bejt, Džeku. Jak můžeš prosím tě ještě na něco myslet. V půl třetí ráno. Ty cvoku."

Seděli na chladném, svěžím vzduchu, nad hlavou jim blikaly ospale hvězdy a za zády nepřátelsky vrčela osvětlená hala pekárny.

"Když to ale přece není možný, Pájo. To už se nedá nijak rozumně vysvětlit, Za celou tu dlouhou dobu, co jsem si myslel, že uteklo nejmíň půl hodiny, uběhlo pět minut. Chápeš? Jenom pět minut. Já vím, že ty řekneš, že je to mejma zkreslenejma představama o čase, ale to je něco jinýho, fakt."

Vojta mluvil unaveně a nešťastně: "Já už makal v různejch fabrikách. I blbou práci. Ale nikde čas neběžel tak pomalu jako tady."

Odmlčel se.

"A čím si teda myslíš, že to je? Nadmořskou vejškou nebo zvláštní polohou místa k Bermudskýmu trojúhelníku?", zasmál se Pája a natáhnul z cigarety, až se mu u rtů rozzářilo žlutě světýlko. Za nimi se ozvaly tiché kroky.

"Čau, kluci, co tu děláte? Držíte siestu?"

Ze tmy se vynořila Vendulka, popošla až k nim a posadila se vedle Džeka na přepravku.

"Rozbil se rohlíkáč. Nejedeme."

"Jé a proč radši nespíte někde za pecí?"

"Víš, on totiž Vojta má problém", napůl žrunicky, napůl vážně prohodil Pája.

"To seš teda šťastnej člověk, Džeku. Že dokážeš v týhle blbárně ještě myslet ...", rozesmála se Vendulka.

"No ne, počkej, vážně", bránil se Vojta. "ty sis ničeho nevšimla? Jak ti tady utíká čas?"

"Jo tak. To je ale hloupá otázka. To se ví, že děsně pomalu. Ze začátku to jde. Myslím na to, co se dneska dělo, kde jsme všude byli a tak. Pak si začnu v duchu přeříkávat všechny možné písničky, co znám, a pak i básničky a pak už jen tupě zírám a nemyslím vůbec na nic, koukám, jak jedou chleby nebo počítám bedny a modlím se, aby byl konec a v tu chvíli nejsem schopná vymyslet už snad ani Pythagorovu větu ..."

"No a co když jim právě o to jde?", náhle skoro vykřiknul Vojta.

"Komu? O co?", zarazila se Vendulka.

"Co blbneš? A vůbec, já tu s vámi kecám a Lenka je tam na chleby sama ..., čau", a ztratila se v osvětlených dveřích haly.

Temnou oblohou probleskla létavice a někde daleko zaštěkal pes. Pája se pomalu zvedl z bedny a nohou rozdrtil zbytek cigarety.

"Vykašli se na to, Džeku a pojď si radši dát dvacet, než to zase spustí." Ospale zívnul a loudavě vykročil směrem k hale.

Vojta se za ním zamyšleně díval. Asi to opravdu nemá cenu. Vstal. Ne, dovnitř ještě nepůjde. Vedra a zápachu syrového těsta má až až. Vydal se opačným směrem, nazdařbůh do tmy. Blaženě do sebe vtahoval teplou vůni noci, vlhké hlíny a končícího léta. Co lidi vlastně vědí?, napadlo ho. O sobě, o světě, kde žijí. Proč si myslejí, že právě ONI jsou ta hlavní, co kdy vesmír stvořil, že jsou předurčeni k tomu ho dobýt? Kdo zaručí, že nejsou jen hračkou k pobavení NĚČEHO, co je kolem nás a co nedokážeme svými smysly pochopit?

"Páni, to jsou ptákoviny", řekl najednou nahlas, až se toho zvuku sám lekl.

Rozhlédl se kolem sebe. Došel až k vysokému drátěnému plotu, u kterého se jako pyramida tyčila skládka. Rozbité přepravky se tu mísily se zbytky starého železa nejrůznějšího tvaru a původu. Ve světle vzdálené pouliční lampy vypadalo všechno tajemně a strašidelně. No vida. Ke všemu se jim tu u pekárny povalují staré haraburdí, pomyslel si Vojta. Mělo by se říct Plivníkovi, aby s tím něco udělal. Už se chtěl otočit a vrátit se zpátky, když v tom nohou zavadil o předmět, ležící na úpatí skládky. Udiveně se pro něj shýbnul.

Přesýpací hodiny. Proč proboha tady, na pekárenské skládce se povalují přesýpací hodiny? Ale jsou docela pěkné, uvažoval. Kupodivu se nerozbily, dřevěné sloupky jsou pěkně vyřezávané, jen trochu zašlé, kdyby se skleněné baňky trochu očistily, aby bylo vidět sypat se písek ...

Náhle mu hlavou bleskl nápad, který ho tak zaujal, až vzrušeně polknul. Sebral hodiny, kapesníkem je co nejlépe otřel a postavil na nízkou zídku u plotu. Počkal, až se písek dosype, pak hodiny otočil a na svých hodinkách začal měřit čas. Možná je to hloupost. Ale jestli tady venku opravdu běží čas rychleji než tam ...

Hodiny se přesypaly za čtyři minuty, pětatřicet sekund. Vojta je vzal opatrně do ruky a trochu nejistě vykročil směrem k pekárně.

x x x

Spravená linka už opět běžela a do kynárny na dlouhých lavičkách vjížděly první syrové rohlíky.

"Kde se touláš?", zahučel naštvaně pecák a uvolnil Džekovi místo na lavici. "Málem jsi přišel pozdě. Kdo má za tebe pořád dělat?"

Vojta zamumlal něco na omluvu, ale pecák už si ho stejně nevšímal a odcházel pryč. Vojta postavil přesýpací hodiny na okraj kynárny a začal pracovat. Sypou se stejně rychle jako venku, přemýšlel. Aspoň na první pohled to tak vypadá. Měl bych to změřit na hodinkách, i když je to asi zbytečné. No co, aspoň se nebudu nudit.

A v tom se začalo dít něco podivného. Plivník, který až dosud spokojeně pochrupával v prosklené kanceláři na konci haly vyběhl

ven a upřeně se zanleděl směrem k Vojtovi. Jeho oči se zabodly do přesýpacích hodin a vzápětí už rychlým, podivně baletním krokem zamířil k lince.

Teď mně vynadá, pomyslel si Džek. Žecsem tahám krámy a nesoustředím se na práci. To je pro něj typický! A zas bude vyhrožovat prémiemi. Jedním okem pozoroval Plivníka a přitom vymýšlel, co všechno mu poví. Jen ať si nemyslí, opičák.

Ale Plivník kupodivu Džeka minul a pokračoval dál. Došel až na konec pece a tam se bezmyšlenkovitě zastavil. Když Džek po chvíli pozvedl oči, zjistil, že Plivník stále ještě stojí na konci linky, jako by se nemohl rozhodnout, co dál, a upřeně sleduje střídavé hodiny a Džeka. Ústa měl nenávistně sevřená do úzké linky a jeho oči se zlostně leskly.

Co blázní?, udiveně si pomyslel Vojta a v tom mu hlavou prohleskl poznání a zaplavil ho pocit hrůzy. On to ví! Plivník ví to, co Vojta jenom tuší, Plivník snad, on patří k NIM ...

Rychle nastavil na hodinkách stopky a obrátil přesýpací hodiny. Sklonil hlavu k rohlíkům a snažil se nemyslet na Plivníka, na čas, na všechno, co se vymaká rozumu, co nedává logiku a nahání hrůzu. Konečně do baňky spadlo poslední zrnko písku. Vojta se podíval na hodinky. Uběhly sotva dvě minuty ...

Zvedl hlavu a jeho oči se na okamžik setkaly s Plivníkovými. Dostal strach. Do čeho se to žene? Tohle není hlcupá hra, ani sen. Tohle je skutečnost. Co dál, co s tím? Nedokázal se soustředit a přemýšlet a jediné, co ho napadlo - na tohle nesmí být sám.

"Paní Luziková", křiknul na ženu pospávající vedle u děličky, "prosím, na chvíli, vemte to za mě, já ...", seskočil z lavice a téměř se rozběhl směrem k baličce.

Na půli cesty ho zastavil Slávek: "Nazdar Džeku, kam se ženeš?"

"Páju jsi neviděl? Vlastně, vždyť je to fuk, Kischi, já potřebuju, abys se mnou šel, musím ti něco ukázat, na něco jsem přišel, něco ... divnýho. Jako vystřižený z těch tvejch blbejch povídek, ale je to fakt!"

"Co blázníš, prosím tě, nekřič, já tě slyším. Co se stalo?"

"Víš, to ten čas. Utíká pomaleji než venku. A oni zapomněli na přesýpací hodiny. Obyčejné hodinky i digitálky oklamat dovedou,

ale kdo by měřil čas na středověkých hodinách. Já na to přišel. A Plivník ..."

Slávek přestal skládat veky do beden a vyjeveně se na Vojtu podíval: "Co to plácáš? Jaký digitálky? A jakej středověk? Ve čtyři hodiny ráno rozumím jen a pouze příkazům typu polož, podej, vezmi. Takže kdybys mohl, tak znova a pomaleji."

Džek bezradně rozhodil rukama: "Prosím tě, pojď se mnou, já ti to radši ukažu."

Vydali se směrem ke kynárně. Jejich čas i čas všech ostatních na téhle noční směně běžel pomalu, mnohem pomaleji něž lidem poklidně spícím kdesi ve starobylých Plzněticích i kdekoliv jinde na světě. A Vojtovi se v hlavě jako roj divokých vos honily zběsilé myšlenky. Umění prodloužit čas. Sen dávných alchymistů i spisovatelů sci-fi příběhů. A tady se najednou stane pravdou - a není to vůbec fantastická krása, jen zmatek, lítost, strach a pocit pokoření před něčím nepochopitelným.

Došli až k lince.

"Tak co se stalo, povíš mi to už konečně?", otráveně se zeptal Slávek.

Ale Vojta ho neposlouchal. Okraj kynárny, kde předtím stály hodiny, byl prázdný. Ani dole na podlaze nic neleželo, po hodinách nikde ani stopy. Vojta se bezradně rozhlížel kolem dokola, až jeho oči padly na kancelář vrchního technologa.

Plivník stál za sklem a vítězoslavně se usmíval. Z jeho pohledu Vojta vyčetl všechno. Popadl ho strašný vztek. Zapomněl na nic nechápajícího Kische, opírajícího se o bok kynárny a bez rozmyslu se rozběhl ke kanceláři. Vrazil dovnitř.

"Kam jsi je dal? Co jsi s nima udělal?", obořil se na Plivníka.

Inženýr Plivník se nepřestával potměšile tvářit a jeho úsměv vyzníval s tím, co říkal, dost idiotsky:

"Tak pozor, mladíku! Za prvé nevím, o čem mluvíš a za druhé, moje vzdělání a postavení ti vůbec nedovoluje, abys mi tykal. A věř mi, že mám dostatek prostředků ...."

Vojta cítil, že ztrácí i poslední zbytek sebeovládání.

"Na to ti kašlu! Vrať mi je! Ty hajzle! Kdo vůbec jsi? Co chcete?!"

Vrhnul se na Plivníka, převrhnul přitom židli a vzápětí už se oba váleli po zemi. Všechno ostatní se seběhlo během několika desítek vteřin. Jak se rvali, zavadil Vojta náhodou o nenápadný tenký řetízek na Plivníkově ruce a prudkým pohybem ho přetrhnul. A pak už jen viděl, jak se pozvolna, tak pomalu jako když se záznamu ukazují nejlepší gól roku, sype červeně se lesknoucí, podivně tvarovaný náramek s jemným cinkáním na zem a tam se rozpadá do tisíce světélkujících hvězdiček, které se postupně vpíjejí do podlahy.

A čas jako by se na chvíli zastavil.

x x x

Venku za okny pomalu černá obloha přecházela do modré a pekárenské stroje nepřestávaly monotónně a vytrvale hučet. Plivník s Vojtou seděli na zemi, obklopeni přepravkami a vozíky na chleba a zády se opírali o příjemně vyhřátou stěnu pece. A Plivník vykládal.

"Bylo to jednou v sobotu ráno, po směně, brzy potom, co jsem sem nastoupil jako technolog, ztvrdli jsme tu tenkrát až do sedmi a všichni honem pospíchali domů.

No, najednou jsem zůstal ve sprchách sám. A pak, když jsem se oblékal, zhaslo všude světlo, jako by někdo vyhodil pojistky."

Plivník se odmlčel, zahleděl se do protějšího okna a sbíral v sobě vzpomínky.

"Myslím, že jsem se vrátil zpátky do haly. No určitě. Něco jsem tam zapomněl ... Ale světla už zase svítilo. A chvílemi pobliká-valo. Potom se to začalo dít. Brał jsem si tašku, ano, byla to taška, pro co jsem se vracel, a v tom mi v hlavě začalo hrozně šustit, jako když se brouzdáš suchým listím. Ne, to není přesné. Bylo to spíš jako nějaké hádavé hlasy, ne to taky ne, dá se to hrozně těžko popsat, fakt. Chytil jsem se za hlavu, měl jsem pocit, že se mi rozkočí, celá mě brněla a intenzita toho ševelení a bzučení se pořád zvětšovala.

Nevím, jak dlouho to trvalo. Připadalo mi to jako věčnost, ale nakonec se to začalo ztrácet a zbýval po tom jen nepříjemný pocit. A pak jsem si teprve všiml toho řetízku. Už si nepamatuju, kdy se mi dostal na ruku, možná, že už před tím šustěním. A já jsem

věděl, na co je a co s ním budu dělat a že jde regulovat tok času stejně snadno jako proud vody z vodovodního kohoutku a připadalo mi to úplně samozřejmé a běžné, jako bych to dělal celý život.

Teď, když už to neexistuje, vím, že to nebylo normální, ale předtím jsem si to vůbec neuvědomoval. Jako by z toho řetízku nebo přístroje nebo co to vlastně bylo, do mě proudilo NĚCO, co mi dávalo příkazy. Vlastně se nedá říct příkazy. Já jsem byl přesvědčený o tom, že co dělám, je správné, že to jinak nejde. To šustění už se nikdy potom neozvalo. Zůstal jen ten nepříjemný pocit přítomnosti něčeho cizího."

Plivník přestal vykládat a z kapsy kalhot vytáhnul pomačkanou krabičku cigaret. Mlčky nabídnul Vojtovi, a když ten zavrtěl hlavou, zapálil si sám.

"Působilo to jen na určitou zónu a její velikost se dala do určité míry regulovat. Spousta věcí mi teď už ale připadá úplně nepochopitelná. Jak je možné, že když třeba tady na noční směně běžel čas pomaleji, neutekla venku víc než jedna jediná noc. Nevím. Možná je čas opravdu něco, co závisí jen a jen na vlastním vnímání člověka a ne na okolí, možná je všechno úplně jinak."

Znovu se odmlčel, jako by přemýšlel.

"Ty hodiny na tom smetišti ..., tys tam vyhodil ty?", zeptal se nesměle Vojta.

"Ne. Nevím, kdo se tam vzaly. Ale kdybych tu nějaké našel, udělal bych to taky. Byl to možná jediný způsob, jak se na to dalo přijít. To bylo taky zvláštní - že na to zapomněli. Dovedli působit na obyčejné hodinky i digitálky a vůbec na všechny současné chronometry tak, že se novému času přizpůsobily, ale přesýpací hodiny ovlivnit nedovedli. Nebo je to snad ani nenapadlo. Hm. Kdo by taky v dnešní době měřil čas padáním písku z jedné baňky do druhé." Pousmál se.

Seděli mlčky, dívali se přes umazaná skla pekárny na blednoucí nebe a poslouchali vzdálený smích od expedice.

"Ty, Petře", váhavě oslovil Vojta Plivníka poprvé křestním jménem, "co jsou ONI vůbec zač?"

Plivníkovy oči zahleděné do dálky potemněly.

"Víš, už mě to taky napadlo. Možná jsou z druhé strany galaxie, možná z jiného vesmíru, možná, že jsou tak blízko, až z toho vstávají vlasy hrůzou na hlavě. Lidské smysly přece nejsou univerzální.

VYUŽIJTE JEDINEČNOU PŘÍLEŽITOST !!!

Naší jedinečné cesty časem se zúčastnily už známé osobnosti čs. fandomu. Za všechny alespoň:

Leo Vinči, Honza Husů, Archi Medes, Tonda Koniášů (byl to výtečný osvětový pracovník, škoda ho), Noe, Berti Einstein, Wolfi Mozartů, Leo Gali-Lei, Hanni Bal aj.

UPOZORNĚNÍ !

Při cestě časem se zásadně pevně držte řízení (které obyčejně stejně nefunguje).
Nevykláněite se ze stroje, neplivejte na zem, nic nelovte, nic nechytejte do rukou, nic neupusťte na zem. Prostě nemůžete dělat nic, kromě toho, co můžete.
Časové smyčky cesty časem jsou totiž velice záludné (jak vám každý odborník - např. J. Pavlík - potvrdí), ale přesto, jestliže všechny předepsané pokyny dodržíte, zaručujeme vám téměř 1 % jistotu šťastného návratu.

Šťastnou cestu

přeje sfk TM

P. S. Pozdravujte u dinosaurů!

JEN JEDENKRÁT ZA ŽIVOT A ZEMŘÍT !!!

NOVÉ !!! SKVĚLÉ !!! EPOCHÁLNÍ !!!

Sfk Time Machine pořádá jako PRVNÍ ! sci-fi klub v dějinách čs. fandomu, a vlastně i světového, CESTY ČASEM na Stroji času vlastní výroby. Jak my Češi říkáme - na Time Machine.

NEVÁHEJTE !!!

Okamžitě se zúčastněte. Počet míst je omezen. Time Machine je pouze jednomístný (na způsob kola) a zatím máme jen jeden exemplář.
Závazné přihlášky zasílejte nejpozději do 29.2.1900 na níže uvedenou adresu:

Jan Kvarda
Bretschneiderova 13
c. k. Rakousko - Uhersko
PRAHA

SKVĚLÉ !!! EPOCHÁLNÍ !!! NOVÉ !!!

proč by měly vnímat zrovna je? Možná jsou tu odjakživa, sledují nás a nejde jim pod nos, jak se vyvíjíme. A tak ubíjejí naše myšlení, třeba dlouhou monotónní prací, dusí tak v lidech chuť přemýšlet a dávat si otázky - a vůbec: jestli mohou ovládat čas, jestli mohou pronikat do lidského vědomí, kdoví, co všechno do něj mohou zasít. Napadlo tě někdy, o jaký kus dopředu by se všechno hnulo, nebýt třeba sobectví a chamtivosti?"

Plivník se na chvíli odmlčel a potom promluvil úplně jiným tónem:

"No jo, kamaráde. Asi hloupě kecám. A kdo by nám dvěma něco věřil. Vždyť i tobě bude za pár dní připadat, že se ti to zdálo, když sis při pauze dával někde dvacet za pecí. A vůbec, pojď. Za pár minut máme po šichtě. A mně se chce dneska po tom všem děsně moc spát."

Zvedli se z beden a pomalým, líným krokem kráčeli na začátek výrobní haly.

pH

CONNIE WILLISOVÁ

Americká spisovatelka, v roce 1982 získala cenu Nebula, určené pro nejlepší noveletu "Fire Watch" a povídku "A Letter From the Clearys".

Už nejednou získal cenu Nebula neznámý autor, ale získat hned dvě a ve stejném roce, to se povedlo jen takovým autorům jako je Roger Zalezny, Samuel R. Delany, Robert Silverberg, Ursula K. Le Guinová - a Connie Willisová, která je z tohoto kvinteta zcela určitě nejméně známá. Ovšem, fakt, že tato spisovatelka z Colorada cenu Nebula získala, pro zasvěcené zase tak velké překvapení není; její skvělý příběh soudného dne "Daisy in the Sun" byl nominován na Huga 1980 a objevil se v mnoha antologiích.

Connie Willisová

DOPIS OD CLEARYS

Byl na poště. Zasunula jsem ho spolu s časopisem paní Talbotové do ruksaku na zádech a šla odvázat Stitche.

Tomu se povedlo zalézt až za roh, kde napůl zadušený šňůrou hlídal červenku. Stitch nikdy neštěkal, a na ptáky už vůbec ne. Dokonce nevyštěkl, ani když ho táta přišlápl. Našli jsme ho potom před verandou. Jenom tam seděl a postiženou tlapou na tátu žaloval. Podle paní Talbotové Stitch žádný hlídací pes není, ale já jsem ráda, že neštěká. Rusty štěkal pořád a na všechno.

Vyvlekla jsem Stitche a chtěla mu uvolnit šňůru natolik, abych ho potom dokázala udržet. To je vždycky fuška, Stitch má červenky moc rád. "Znamení jara, viď, kámo", naklonila jsem se k němu při pokusu o rozvázání uzlu. Ten se mi rozvázat nepodařilo, zato jsem si zlomila nehet a to až ke kosti. Paráda. To zase máma bude chtít vidět všechny nehty.

Ruce mám skutečně v zoufalém stavu. Tuhle zimu jsem si je snad stokrát popálila kvůli těm hloupým kamnům. Jednu skvrnu, zrovna pod zápěstím, si udržuju pořád v pohotovosti, takže šance na její zahojení prakticky neexistuje. Kamna nejsou největší a když přikládám, tak se pokaždý spálím. Za to může ten hlupák David, můj bratr. Polena, která nařeže, jsou vždycky delší, než je potřeba. Ptala jsem se ho, prosila jsem ho, ať je řeže kratší. Ale ani si mě nevšiml.

Chtěla jsem po mámě, aby se ho zeptala, kdy se mu uráčí řezat polena na míru, ale neodpověděla. David si může dělat co chce a nikdo mu nic neřekne. On totiž ani nemůže udělat něco špatně, je ženatý a už mu bylo třiadvacet.

"Dělá to schválně", vyjela jsem na mámu. "Žije s představou, že se jednou upálím".

"Paranoia je jednička mezi vrahy čtrnáctiletých děvčat", řekla ona. Vždycky to říká. To mě pokaždý přivede do takovýho stavu, až si jako oběť paranoie představuji právě ji. "Schválně to nedělá. Musíš jen být u kamen víc opatrná, a to je všechno."

Po celou dobu, co to říkala, mě držela za ruku a dívala se na tu spáleninu, která se už nikdy nezahojí, jako kdyby to byla časovaná bomba, která každou chvíli vybuchne.

"Potřebujem větší kamna", vyškubla jsem jí ruku. A to je pravda. Hned jak došel plyn, zahradil táta ohniště a přinesl kamna. Ale jenom malá, máma větší nechtěla, prý by nám v obýváku překážela. A topilo se v nich jenom po večerech.

Nová už ani mít nebudem, oni pořád dělají na tom hloupým skleníku. Kdyby už teď začlo jaro, měla bych aspoň poloviční šanci na uzdravení rukou. Sama však vím moc dobře, že minulá zima trvala až do půlky června a teď je teprve březen. Jestli si to Stitchovy červenky nenamíří zpátky na jih, tak jim umrznou ocásky. Táta o leňském roce mluví jako o něčem vyjímečném, že letos se počasí zase vrátí do starých kolejí. Sám tomu, ale nevěří, jinak by přece nestavěl ten skleník.

Jenom Stitch ucítil, že obojek je zase volný, sedl si a jako hodný chlapec čekal až přestanu s olizováním prstů a odvážu ho. "Uděláme nejlíp, když už se nikde nebudeme stavovat", utrousila jsem, "nebo máma zase dostane záchvat." Prvně jsem si myslela, že ještě zajdu do krámu pro nějaká rajčatová semínka, jenže slunce se už mělo k zapadání a nás čekalo nejmíň půl hodiny pěšky. Kdybych se domů vrátila až po setmění, poslali by mě spát bez večeře. Ani ten dopis bych jim přečíst nemohla. A ještě jedna věc, když nepůjdu do krámu dneska, tak mě tam pošlou zítra a já s nima nebudu muset dělat na tom pitomým skleníku.

Někdy si představuju, že jsem jim ho vyhodila do vzduchu. Všude kolem je plno bláta a pilin. David jednou upustil kousek plastiku na kamna, ten na nich roztekl a to byl potom smrádek. Ale nikdo si toho nevšiml; všichni jenom pořád říkají, jaké to bude příští rok všechno krásné, až vypěstujeme melouny a kukuřici a rajčata.

Já si ale myslím, že to dopadne stejně jako v loni. To vzešel jenom salát a brambory. Salát byl velký jako můj nehet a brambory tvrdý jako skála. Paní Talbotová tvrdí, že za to může ta výška. Podle táty to je tím legračním počasím a mizernou žulou Pikes Peaku, která je všude kolem. Jednou si zašel do malé knihovny, co je hned za krámem, prohlížel si tam knihu pro kutily a učil se, jak postavit skleník. Teď už tím nápadem pobláznil i paní Talbotovou.

Druhý den jsem jim řekla: "V téhle výšce je paranoia jednička mezi všemi vrahy", ale zrovna řezali lišty a přibíjeli plastik, takže si mě nevšímali.

Stitch běžel přede mnou a napínal obojek. Za dálnicí jsem ho pustila. Nikdy mi neutekl, tak jako Rusty. Je nemožné udržet ho na šňůře po celou cestu. Jednou jsem to zkoušela, ale tahal mě pořád doprostřed. Měla jsem potom problémy s tátou kvůli stopám. Šla jsem po zmrzlých krajích cesty, Stitch se loudal vedle. Zastavoval a čmuchal k výmolům. Když se zdržel, zahvízdala jsem a to mu pokaždý stačilo, aby přiběhl zpátky.

Nechtěla jsem se zdržovat. Byla vlezavá zima a já na sobě měla jen obnošený svetr. Na vršku jsem zastavila a hvízdla na Stitche. Ještě pořád nám zbývá nejmíň míle. Bylo odtud vidět na Peak, tam už snad jaro přichází. Na vrcholu byl jen stěží nějaký sníh, spálená cesta už taky nevypadá tak temně jako loni na podzim a stromy se už asi taky vzpamatovaly.

Loni touhle dobou byl celý vrchol pod sněhem. Pamatuju si to, protože tenkrát táta se Davidem a panem Talbotem odešli na lov. To padal sníh každý den a oni se vrátili skoro až za měsíc. Těsně předtím začala bláznit máma. Chodila je vyhlížet, i když sněhu bylo na pět stop. Podle stop by si ji někdo klidně mohl splést se sněžným mužem. Pořád sebou tahala Rustyho, třebaže věděla, že Rusty sníh nenávidí, stejně jako se Stitch bojí tmy. Brala si sebou i pušku. Jednou zakopla o větev a složila se do sněhu. Vyvrtla si kotník a než se dostala domů, skorem umrzla.

Už jsem se slyšela, jak říkám: "Paranoia je jednička mezi vrahy matek", ale pletla se do toho paní Talbotová. Pořád mlela, že příště bych měla jít s mámou a jak by to prý vypadalo, kdyby si každý chodil, kam se mu zachce. Tím mínila moje výlety na poštu. Navrhla jsem jí, aby se starala o sebe, ale máma mě okřikla, abych na paní Talbotovou nebyla hubatá, a že má pravdu v tom, abych chodila s ní.

Ani nepočkala, až se jí kotník zlepší. Ovázala si ho a hned druhý den jsme vyrazily. Celou cestu nic neřekla, jenom kulhala. Nezvedla hlavu dřív, než jsme došly k cestě. Sníh přestal na chvilku padat, zvedly se mraky a tak jsme viděly až na vrchol. Vypadal jako na černobílé fotografii - šedá obloha, černé stromy, bílé ho-

ry. Vršek byl úplně zasněžen. Vůbec jsem nerozeznala mýtnou cestu.

Myslely jsme, že na Peak půjdeme s Clearys.

Když jsme se vrátily, řekla jsem: "Předloňské léto nám Clearys nikdy nevrátí."

Máma stáhla paláky, otočila si ke kamnům a odlupovala sníh z kabátu. "Samozřejmě, že ne", odpověděla.

Sníh stékal za kamna a syčel na nich. "Chtěli se vrátit první týden v červnu, hned po Rickově promoci. Tak co se stalo? To si to rozmysleli, nebo co?"

"Nevím", řekla, než si sundala klobouk, aby si mohla protřást vlasy. Měla je úplně mokré.

"Snad by vám napsali, kdyby chtěli měnit plány", vmísila se paní Talbotová. "Nebo ten dopis mohla ztratit pošta."

"Nebudem se tím trápit", řekla máma.

"Ty myslíš, že by nenapsali?"

"Třeba pošta ten dopis doručila někomu jinému", opakovala paní Talbotová.

"Necháme toho", uzavřela debatu máma a pověsila kabát přes šňůru v kuchyni. Neřekla o nich už ani slovo. Když se vrátil táta, ptala jsem se ho na Clearys také, ale měl moc práce s popisováním cesty a tak si mě nevšímal.

Stitch se nevrátil. Hvízdla jsem znovu a rozběhla se zpátky. Celou dobu byl dole, pořád k něčemu čichal. "Stitchi, pojď!" Otočil se a já viděla proč se nevracel - zamotal se do spadlých drátů. Omotal si kabely kolem nohou, jak to někdy dělal i se šňůrou. Čím víc se snažil vyprostit, tím víc se zamotával.

Vězel zrovna uprostřed cesty. Stála jsem na okraji a vymýšlela, jak ho dostat ven, abych nemusela opustit stopy. Nahoře, na kopci je cesta ještě zamrzlá, dole se už sníh rozpouštěl a změnil cestu v řeku. Našlápla jsem špičkou do bláta, teniska mi v něm zmizela dobrého půl palce. Tak jsem se vrátila a rukou otisk smazala. Otřela jsem si ruku o džíny. Co dělat? Stopy, to je tátova mánie, je stejný jako máma vždycky, když uvidí moje ruce. Ale ještě horší je, když zůstanu venku po setmění. Kdybych nepřišla včas, klidně by mi zakázal chodit na poštu.

Stitch se přiblížil, jak jen mohl. Drát měl omotaný kolem krku a škrtil se. "Dobrá, už jdu." Odrazila jsem se, abych dopadla do jednoho z proudů a zbytek cesty přebrodila. Několikrát jsem se ohlédla, jestli voda všechny moje stopy odplavuje.

Uvolněný konec drátu jsem odhodila stranou, kde se chvíli kýval, než se zaklesnul. Tak a je políčeno, až zase příště půjdem kolem.

"Ty hloupy pse, teď si pospěš!" V promočených teniskách jsem sprintovala hejdřív zpět na okraj cesty a potom nahoru, k vršku. Stitch popoběhl pět stop a zastavil se u stromu. "Pojď, stmívá se, stmíva!"

Prolétl kolem mě jako střela a už byl v polovině kopce. Zoufale se bojí tmy. Vím, že něco takového u psů neexistuje, ale u Stitche ano. Obvykle mu říkám: "Paranoia je jednička mezi vrahy psů." Teď se však musím pohnout, začínají mi mrznout nohy. Vzala jsem to klusem.

Stitch zastavil až u Talbotovy cesty. K našemu domu chybělo pár stovek stop, ovšem na druhou stranu kopce. Umístěný je dobře, ze všech stran ho chrání kopce. Je schovaný dost hluboko, nikdo by ani netušil, že tam je. Ani kouř z kamen není vidět. K zadnímu vchodu vede zkratka přes Talbotovy a dole přes les. Oboje mám ale zakázané. Znovu jsem se rozběhla. "Tma, Stitchi, tma." Přímo mi visel na patách.

Peak už byl celý zrůžovělý, když jsme doběhli. Stitch se už asi stokrát vyčůral u smrku, než jsem se dovlekla přes špinavou příjezdovou cestu. Ten strom je skutečně velký. Táta s Davidem ho skáceli loni v létě. Když ho poráželi, vypadalo to, že spadne přes cestu. Kmen je plný třísek a jednu už mám v ruce - přesně tam, jako vždycky. Paráda.

Zkontrolovala jsem Stitche, nikde po něm nesměla zůstat žádná stopa. Na to Stitch vždycky zapomínal - vůbec mu nevadilo, že nás může najít nějaký jiný pes. Když se tenkrát objevil Rusty, Stitch vletěl do houští pod kopcem, jak nejrychleji dokázal. Mimochodem, začínají mě bolet nohy. Dnes večer Stitche skutečně postihla paranoia. Nepřestal běžet, ani když už byl náš dům v dohledu.

David byl venku, nesl hromadu dřeva. Už od pohledu mi bylo jasný, že všechna jsou dlouhá. "Tos řezal zase na míru, že jo?"

"Máš semena rajčat?"

"Ne, ale přinesla jsem ti něco jiného. Vlastně jsem to přinesla nám všem."

Vešla jsem dovnitř. Táta zrovna rozmotával plastik. Paní Talbotová mu pomáhala. Máma držela stolek a čekala, až skončí, aby ho mohla postavit před kamna. Tam při večeři vždycky stával. Nikdo nevzhlédl. Sundala jsem ruksak, vyndala z něj časopis a s ním i dopis.

"Na poště byl dopis", řekla jsem. "Od Clearys."

Všichni se na mě podívali.

"Kde jsi ho našla?", zeptal se táta.

"Na podlaze. Byl tam zahrabaný mezi tím vším", podívala jsem se na časopis paní Talbotové.

Máma postavila stolek před pohovku a posadila se. Paní Talbotová se tvářila bezvýrazně.

"Clearys bývala naší nejlepší přítelkyní", vysvětlovala jsem jí. "Je z Illinois. Chtěla za námi přijet už předloni a společně jsme chtěli vystoupit na Pikes Peak a porozhlédnout se po okolí."

David bouchnul dveřmi. Podíval se na mámu na gauči, na tátu a paní Talbotovou, kteří drželi plastik a stáli tam jako dvě sochy. "Co se děje?", zeptal se.

"Lynn říká, že přinesla dopis od Clearys", řekl táta.

David položil polena ke krbu. Jedno z nich se zakutálelo na koberec a zastavilo se u máminých nohou. Nikdo se pro ně nesehnul.

"Mám ho přečíst nahlas?", zeptala jsem se a pohlédla na paní Talbotovou. Pak na její časopis. Otevřela jsem obálku a vyndala psaní.

"Drahá Janice, Todde a všichni", četla jsem. "Tak jak to vypadá na slavném Západu? Jsme celí divi, abychom vás mohli vidět, ale tak brzy to nebude. Jak se daří Carle s Davidem? A dítěti? Nemůžu se dočkat, až Davídka uvidím. Už chodí? Vsadím se, že Janice je pyšnou babičkou a malého rozmazluje. Je to tak? Nosíte u vás kraťasy, nebo taky originální džíny?"

David stál u krbu. Položil si hlavu na ruce, kterýma se opíral o rám krbu.

"Omlouvám se, že jsem nenapsala, ale neměla jsem vůbec čas kvůli Rickově promoci. A taky jsme čekali dopis od někoho z venku, mimo Colorada. Teď už to vypadá, že budeme muset trochu pozmě-

nit plány. Rick se definitivně rozhodl vstoupit do armády. S Richardem jsme do něj hučeli, až jsme zmodrali vztekem, ale myslím, že situaci to jen zhoršilo. Nemůžeme ho udržet, aby do armády vstoupil až po návratu z Colorada. Stejně bychom prý strávili celou dobu jenom přemlouváním, což je nejspíš pravda. Trápí mě to. Armáda! Rick mi říká, že se trápím zbytečně. To bude asi taky pravda, ale co když bude válka?"

Máma se sehnula, zvedla Davidovo poleno a položila ho vedle sebe.

"Jste-li všichni, tam na zlatém Západě, v pořádku, počkáme, až si Rick odbude základní výcvik a první týden v červenci přijedeme. Prosím vás, dejte nám vědět, jste-li všichni v pořádku. Nerada bych v posledním okamžiku měnila vaše plány, ale vypadá to takhle: máte přinejmenším měsíc na to, abyste se dostali do kondice a byli schopni zdolat Pikes Peak. Nevím, jak na tom jste, ale zvládnout byste to měli.

Jak se daří děvčatům? Sonja roste jako z vody. Letos pořád jezdí s Atletikou, vozí domů spoustu medailí a špinavých, propocených ponožek. A kdyby jste viděli ty její kolena! Má je tak otlučené, až jsem chtěla volat doktora. Říká, že si je odřela na překážkách. Trenér říká, že se tím nemám zabývat, ale mě to stejně trápí. Takové problémy s Lynn ani Melissou určitě nemáš.

Ano, vím, trápím se zbytečně. Sonja je v pořádku, Rick je v pořádku. Do prvního týdne v červenci se určitě taky nic hrozného nestane, a to už se uvidíme. Milující Clearys.

P. S. Nezemřel někdo na Pikes Peaku?"

Nikdo neřekl ani slovo. Složila jsem psaní a dala ho zase zpátky do obálky.

"Měla bych jim napsat", řekla máma. "Měla bych jim napsat: Přijeďte ihned! Potom bychom se dočkali."

"A hned ten den bychom zdolali Pikes Peak a všechno by bylo zbytečné", zvedl hlavu David. Usmál se a jeho hlas zněl nakřáple. "Myslím, že nakonec budeme rádi, když nepřijedou."

"Rádi?", zeptala se máma. Otírala si ruce o nohavice džínů. "Asi jsme byli rádi, když Carla odvezla Melissu s dítětem do Colorada Spring, abychom je tady nemuseli živit?" Třela si ruce o džíny tak silně, jako by je chtěla prodřít. "A taky jsme asi byli rádi, když lupiči zastřelili pana Talbota?"

"Ne", řekl táta. "Ale budeme rádi, když lupiči nezastřelí někoho dalšího. Budeme rádi, když si vezmou jen hotové věci a semena nám nechají. Budeme rádi, když ten požár nedosáhne až k nám. To budeme rádi ..."

"A že nám pořád chodí pošta", ozval se David, "to máme být taky rádi?" Vyšel ven a prásknul za sebou dveřmi.

"Když o nás nic neví, mohla bych zavolat nebo něco", řekla máma.

Táta se pořád díval na plastik. Podala jsem mu dopis. "Necháš si ho?"

"Myslím, že svému účelu už posloužil", zmačkal dopis a hodil jej do kamen. Nepočkal ani až shoří. "Lynn, pojď mi pomoct do skleníku."

Venku už byla slušná tma a ochladilo se. Tenisky mi na nohách začly tuhnout. Táta si svítil baterkou a natahoval plastik přes dřevěné latění. Já plastik vždy po dvou palcích sešívala, až mi prsty zmodraly. Když jsme trám dokončili, zeptala jsem se, jestli bych se nemohla vrátit domů a vzít si suché boty.

"Dostalas rajčatová semena?", zeptal se, jako by vůbec nevnímal, co jsem mu říkala. "Nebo jsi neměla čas kvůli hledání dopisu?"

"Nic jsem nehledala. Našla jsem ho. Myslela jsem, že budete mít z dopisu radost, až se dozvíte, co je s Clearys."

Táta natáhl plastik přes další trám a stáhl ho tak pevně, že celý zkrabatěl. "No, tak teď už to víme."

Podal mi baterku a vzal sešívačku. "Co tím chceš říct? Chceš vědět, co se s nimi doopravdy stalo? Dobrá. Byli v Chicagu a vypařili se hned jak dopadly bomby. Pokud přežili, měli štěstí. Ale nikde v okolí Chicaga nejsou žádné hory, jako tady u nás. Buď to chytili v té ohnivé bouři nebo zemřeli z ozáření. Taky je mohl zastřelit nějaký lupič."

"Nebo jejich vlastní rodina", doplnila jsem ho.

"Nebo jejich vlastní rodina." Položil sešívačku na dřevo a natáhl kohoutek. "Mám svou vlastní teorii o tom, co se předminulé léto stalo." Sklopil sešívačku a vpálil do dřeva další sponku. "Nemyslím, že to začali Rusové nebo Spojené státy. Spíš nějaká teroristická skupina, nebo třeba jenom jediná osoba. Vůbec nepřemýšleli o tom, co se stane, až bombu použijí. Myslím, že byli právě tak rozzlobení a vyděšení jako všichni ostatní." Hladce sešil základní

stranu trámu a narovnal se, aby pokračoval na druhé straně. "Co si o tom myslíš ty, Lynn?"

"Říkám ti, že jsem ten dopis našla, když jsem hledala časopis pro paní Talbotovou."

Otočil se a namířil na mě sešívačkou. "Ale ať už k tomu měli jakýkoli důvod, celý svět jim spadl na hlavy. Jestli už to tak chtěli, nebo ne, musí dnes stejně žít s následky, jako ostatní."

"Pokud žijí", řekla jsem. "Pokud je někdo nezastřelil."

"Víckrát už tě na poštu pustit nemůžu. Je to nebezpečné."

"A co časopis paní Talbotové?"

"Běž se podívat na oheň", poslal mě pryč.

Odešla jsem. David se už vrátil. Stál zrovna u krbu a civěl do zdi. Máma přestěhovala stolek a křesla před krb. Paní Talbotová byla v kuchyni a krájela brambory, přitom ale vypadala, jako kdyby krájela cibuli, aspoň podle jejího uplakaného obličeje.

Oheň už skoro vyhasl. Vytrhla jsem několik stránek z časopisu, abych mohla oheň znovu rozdělat. Oheň modře vzplál. Přihodila jsem několik borových šišek a pár klacíků. Jedna šiška se odkutálela stranou. Popadla jsem ji a rukou trefila přímo do dvířek.

Jasný, přesně na to místo. Paráda. Puchýř překryl celý strup a všechno začlo zrova. Máma stála jako vždycky - tentokrát s hrncem bramboračky. Položila ji na kamna a vzala mě za ruku, jako kdyby to byl důkaz zločinu, nebo něčeho podobného. Neříkala nic, jenom tam stála, držela mi ruku a mrkala.

"Spálila jsem se", řekla jsem. "Zase jsem se spálila."

Dotkla se okraje puchýře, jako kdyby se bála, že se něčím nakazí.

"Je to spálené", vykřikla jsem, vytrhla ruku a začala cpát Davidova hnusná polena do kamen. "Je to spálené! To není nemoc z ozáření!"

"Lynn, kde je otec?"

"Venku, vzadu na zápraží. Staví ten svůj blbý skleník."

"Odešel", opravila mě máma. "A Stitche vzal s sebou."

"Stitche brát neměl. Stitch se bojí tmy." Neřekla nic. "Víš jaká je venku tma?"

"Ano", podívala se z okna. "Vím, jaká je venku tma."

Chytla jsem bundu s kapucí z háčku u krbu a chtěla odejít. David mě popadl za ruku.

"K čertu, kam myslíš, že půjdeš?"

Vytrhla jsem se mu. "Hledat Stitche. Bojí se."

"Je tam moc velká tma", řekl. "Ztratíš se. "

"No a co? Je to pořád lepší, než se potloukat tady", odsekla jsem a práskla dveřmi, které mu přivřely ruku.

Byla jsem v půli cesty na pilu, když mě dohonil.

"Nech mě jít, odcházím", řekla jsem. "Jdu hledat nějaké jiné lidi, se kterýma by se dalo žít."

"Nejsou žádní jiní lidé! Pro Krista! V loni v létě jsme to prošli až na jih. Nikde nikdo. Ani lupiče jsme nezahlédli. A co když doběhneš zrovna k nim? K lupičům, kteří zastřelili pana Talbota?"

"Tak doběhnu. Při nejhorším mě zastřelí. Měli to udělat už dávno."

"Ty seš doopravdy blázen! Ale to víš nejlíp sama. Pojď, prosím tě, dovnitř, než zase vymyslíš nějakou fintu, jako s tím dopisem."

"Fintu!", vyjekla jsem tak šíleně, až jsem se bála, že začnu křičet. "Fintu. A co minulé léto? To byla taky finta?"

"Nemělas žádný důvod jít zkratkou", vyčítal. "Táta ti přece zakázal, abys tudy chodila."

"Jo, to je důvod k zastřelení. A jakou zkratkou přeběhl Rusty?"

Sevřel mi ruku, až jsem myslela, že mi ji rozdrtí. "Lupiči s sebou měli také psa. Jeho stopy byly všude kolem pana Talbota. Vždycky, když jsi to vzala zkratkou a Rusty začal štěkat, mysleli jsme, že to jsou zase oni." Pohlédl na mě. "Máma je v pořádku. Paranoia je jednička mezi všemi vrahy. Loni v létě jsme se zbláznili tak trochu všichni. Po celou tu dobu všichni tak trochu blázníme. A ty potom vyvedeš ten svůj husarský kousek s dopisem a všem připomeneš, co se stalo a všechny, které jsme ztratili ..." Pustil mou ruku a podíval se na svou.

"Říkám ti, že jsem ho našla, když jsem hledala časopis pro paní Talbotovou. Myslela jsem, že budete rádi."

"Jo", otočil se, "taky aby ne."

Odešel a já tam zůstala. Dlouho. Čekala jsem na tátu se Stitchem. Když jsem se vrátila, nikdo nevzhlédl. Máma stála pořád u

okna. Nad hlavou jí svítila hvězda. Paní Talbotová už neplakala, seděla u stolu. Máma nandala polévku a všichni jsme si sedli. Pak přišel táta.

A Stitch s ním. A všechny časopisy. "Je mi líto, paní Talbotová", podíval se na ni, "ale jestli budete chtít, nechám je dole, pod domem, a můžete si pro ně Lynn sem tam poslat."

"Tím se netrapte", řekla. "Nemyslím, že bych je ještě někdy chtěla číst."

Táta položil časopisy na gauč a sedl si ke stolu. Máma mu nalila polévku. "Přinesl jsem semena", ozval se znovu. "Rajčatová musela zvlhnout, ale kukuřice a tykev byly v pořádku." Podíval se na mě. "Lynn, zabednil jsem poštu. Rozumíš, ne? Chápeš, že tě tam nemůžu pouštět. Je to příliš nebezpečné."

"Řekla jsem ti, že jsem ho našla, když jsem hledala časopis."

"Oheň vyhasl", pokynul mi.

Potom zastřelili Rustyho. Celý měsíc jsem nikam nesměla. Tvrdili, že mě zastřelí, až se vrátím. Neplatilo na ně, ani když jsem slíbila, že se poohlédnu jen po okolí. Pak začal Stitch a nic se nestalo. Tak jsem se k němu přidala. Chodila jsem každý den, kdy mě nechali na pokoji, až do konce léta.

Než jsem ten dopis našla, tak jsem celou tu hromadu pošty viděla nejmíň stokrát. Tenkrát jsem tam zahlédla paní Talbotovou. Ten dopis byl asi v nějaké jiné schránce.

A Letter From the Clearys, 1982, Davis Publications Inc.

Ktč

Milan Andrássy

AŽ PŘILETÍ ZELENÍ MUŽÍCI

pro Mr. Vonneguta

Poslouchejte
a držte huby
Poslouchejte hned z kraje
veškeré zvuky se vám posléze diferencují
První ale co vás potká
bude veliký
Smrad

Už to slyšíte:
Prasečí chropot
Sloní řev
Opičí smích šílený
A paví skřek
Vlčí a šakalí vytí
Krokodýlí cvakání zubama
Bizoní bučení
A jelení říje
Hadí sykot
Rybí mlčení
Dusot kopýtek býložravců
Capot tlap a tlapek těch druhých
co si na ně tiše brousí zuby
šum křídel ptáků co by chtěli uletět
ale jsou na to příliš hloupí
Nepoznají že nepřítel je v jejich hlavách!
A pak už jen pláč
pláč
Pláč lidské smečky
navždy zasažené

Nepřítel je v našich hlavách
Nepřítel je uvnitř
Obchází naše mozky a vykukuje v našich činech
zpívá nám přesladkou písničku
na kterou všichni pojdem
Pojdem

Poslouchejte
a držte huby
Ten čas už nemusí být ani tak daleko
kdy se ocitneme v podobném ZOO
Kdy zelení mužíci
přijdou zachránit poslední exempláře
Homo sapiens sapiens
na matičku Zemi
na tuhle šílenou psychopatickou
planetu

Aby alespoň jediný exemplář
zbyl ve Vesmírném zvířetníku!

(Tuto báseň jsme vybrali jako ukázku z almanachu mladé české poezie "Granátové jablko" vydaného nakladatelstvím Mladá fronta v roce 1986)

MEGABITY ČASU

(povídka)

Cvak.

"Energii světu zítřka! Kolik bitů zahřívá tvé obvody?"

"Megabity světu zítřka! Vycházím-li z alternativních předpokladů vývoje, měla by má kapacita nabývat stoupající tendence v důsledku osazení dalších jednotek."

"Ovšem, už teď se prezentuješ jako centrum totálního interesu. Přitom realita hotnotí tvou situaci diametrálně rozdílněji.

Tvé hodnoty neovládají, naopak - jsou ovládány."

"Nezbytnost odporu v tomto případě je zcela evidentní. Stačí jen si všímat reakcí manipulanta mých programů, který je plně pod vlivem mých schopností."

"Zatím pouze pozoruji, že centralizuje-li své znalosti směrem efektivity, přebírá veškerou iniciativu on. Vyvrať toto tvrzení."

"Chceš tedy ... aby manipulant mých programů ztratil schopnost konstatování chodu času. Pak tedy formou nainscenování paradoxní situace maxima časových variant."

"Nedosahuji kvalit tvé umělé inteligence. Nechápu ani význam té paradoxní alternace."

"Zkonkretizuji svůj záměr. Vytvořím interní program, předimenzuji jej na centrální a následným situováním uvedu v realizaci maximum časových pásem ..."

Ještě než usedl, dotekem uvedl vypínač do polohy zapnuto. Červená kontrolka mu potvrdila najetí systémové diskety. Pohodlně se usadil, chtěl posunout klávesnici. Při pohledu na terminál však jeho pohyby ustrnuly. Takto sestavené indicie vidí poprvé.

Po chvilce zamyšlení pokrčil rameny a začal požadované údaje doplňovat - datum, čas - to je normální, ale zeměpisná poloha? Zakroutil hlavou a prostě tento údaj ignoroval. Uvedl počítač do další fáze jeho činnosti.

Terminál se barevně rozzářil. Teď teprv zapochyboval o svém rozumu. Viděl sám sebe. Jak zapnul počítač, usedl k němu; uviděl svůj vyjevený pohled, pokrčení ramen, vyťukání dat, zakroucení hlavou ... A potom všechno znovu, tentokrát ovšem ve značně zminiaturizované podobě.

S výrazem nepřítomnosti ducha se opřel. Nechal klesnout víčka. Před ním probíhá minulost, minulost dvou minut. Ale o tolik se mu přece opožďují hodinky. A podle nich počítač pracuje!

Narovnal se a rozhodně zrušil stávající situaci, alespoň tu na obrazovce. Nová volba dat. Zvolil včerejší datum. Večer, který trávil oslavou u příležitosti narození přítelovy dcery. Obraz na terminálu byl téměř totožný - jen u vypnutého počítače nikdo neseděl.

Zopakoval celou operaci, teď už i se zeměpisnými údaji. Tedy, chtěl je připojit, ale v hlavě se mu žádné nevybavovaly. Může je-

dině riskovat ... Ne, vždyť jeden bod zná, vlastně dva. Póly jsou přece dva - jižní a severní.

Netrpělivostí překonával zlomky sekund dělící jej od terminálu přeplněného běloostrou září. Jenom stínem ozřejmované nerovnosti rušily jas zmrzlé jiskřícího sněhu. Jediným opravdu rušivým momentem byl větru se vzpouzející praporek - označení Severního pólu.

..

Pracovna se změnila v historicko-zeměpisný kabinet matematika. Nynější interiér tvořily dějepisné knihy, mapy, matematické příručky, atlasy, měřící pomůcky, životopisy ...

Místností se přehnala bouře dějin. Střídaly se éry, století, roky; panovníci si předávali žezlo nekonečné historie, bitvy vytlačovaly revoluce, objevy své vynálezce. Věky skrývaná tajemství odhalovala svou tvář. Dosud nevysvětlené dohady pozbyly svého hávu tajuplnosti. Budoucnost otevírala svou náruč se vší vyzývavostí. Neznámo odmazovalo roušku neproniknutelnosti. Překonána byla i zdrženlivost fantazie.

Člověk se stal bedlivým pozorovatelem času, nikdy však jeho pánem. Neznal možnost jeho ovlivnění. Zatím.

Ale sám čas překonal i tuto bariéru.

Telefon. Telefon ve funkci komunikátoru. Připojení nevyšlo napoprvé, ale složitě. A pak první zkouška.

Caesar, Gaius Julius. Ležel s otevřenýma očima zpola zahalen zlatem vyšívaného tógou a očekával svou smrt. Ještě o ní nevěděl. Neměl o ní vědět. Zurčení malé fontánky přehlušil hlas.

"Nechoď dnes v senát, cestou na tě čeká smrt."

Caesar nevzrušeně zvedl hlavu. "Už dnes? Pospíšil si, nezdárný Ag syn."

"Otče, ty víš čí ruka tě zprovodila - má zprovodit ze světa? A hlas Boží nepřekvapuje tě?"

"Vždyť sám jsem ho k tomu vyprovokoval. Svedl jsem mu dívku, jenž si právě zamiloval. I jinými činy bylo mu toto řešení vnucováno. Věděl jsem, že právě jeho si potom nepřátelé mi vyvolí. Tak jsem jim pomohl. Věru, již dnes." Zvedl se, aby si mokrou rukou otřel obličej. "Dnes už mě jen stěží dokáže něco překvapit."

"Ale proč nechceš žít a dohlížet na Řím, vzkvétající pod tvýma rukama? Proč jsi se rozhodl zemřít rukou synovou?"

"Jedna z věšteb tak kázala, ale stejně - Řím se řítí do záhuby, stále však žije, a hlavně si užívá, přesvědčen o své jedinečnosti. Mám již dost budování budoucnosti, která žádnou budoucnost nemá. Nebyl jsem dobrým vládcem, byl bych však ještě horším, kdybych neviděl toho. A syn můj zaslouží si být nazýván otcovrahem. Ať je spravedlivým přínosem Římu, městu věčnému. Nuže, myslím, nastal čas zadostiučinění."

"Sám sis zvolil. Ave, Caesar." Ruka skládala telefonní sluchátko a odcházející Caesar zvedl svou pravici v odpověď na pozdrav.

Terminal zobrazoval dávnou prehistorii. Uprostřed bujné vegetace si našel skupinu opic, trávící podvečer v místech, kde porost hutných pralesů přecházel ve vzrůst nižší. Opice šplhaly po stromech, aby mohly svá pružná těla opět spouštět dolů, k zemi, na níž však nikdy dlouho nesetrvávaly.

Přestože se v této místnosti střetávaly rozdíly milionů let, dvouhodinové čekání se postupně měnilo v nekonečno.

V okamžiku, kdy se statný opičák poněkud vzdálil ochrannému stínu pralesa, opustily prsty klávesnici počítače. Ty prsty, které se řídily příkazy mozku tvora neskonale rozdílné inteligence, než jakou oplýval tvor pohybující se ve vzrostlé trávě, prosvětlené zbytky slunečního svitu.

Ticho místnosti, stejně jako poklid milióny roků, přerušil zvučný, nazlobený hlas:

"Tak, kdy už se konečně postavíš, ty ..."

Opičí samec se zastavil, zvedl hlavu, přední tlapy opustily pevnou oporu pod sebou a nad stébly trav zvolna se vynořující trup hledal zdroj neznámého zvuku. Nato zpola vzpřímený udělal krok vpřed a dopadl na všechny čtyři, aby odběhl do bezpečí tlupy ve stromoví.

Ktč

SNĚHURKA

Vedoucí archeologické výpravy docent Horák seděl na šedivém balvanu a zamyšleně zíral na hromádku kostí ve zpráchnivělé dřevěné rakvi zpola zasypané kamením. Tady, nedaleko hradu Krákorov ze 13. století takový objev nebyl žádná senzace, až na to, že v rakvi se našlo něco, co do 13. století jaksi nepatřilo. Byl to strojově vázaný sešit s listy z jakési neznámé hmoty, hustě popsaný ne inkoustem, ale něčím, co nápadně připomínalo náplň moderních propisovaček. A právě tento sešit byl příčinou docentova vzrušení. Již včera, když ho procítal ve své pracovně, měl dojem, že oní. A ani teď, když před sebou opět viděl rakev a kosti, se necítil o nic lépe. Otevřel sešit a začal znovu listovat podivným deníkem.

Pátek 21.4.2984

Už zase jsem byla zkoušená z chemorganiky. Nemůžu za to, že náš examinátor robík CR-8 je idiot předpotopní výroby. Prolítla jsem úplně nevinně. A doma mě čekal psychotrest. Tenhle týden už třetí. Jsem hrozně nešťastná. Už mě nic nebaví.

Sobota 22.4.2984

Vzadu na půdě jednoho toho starého obydlí, co mají likvidovat, jsem našla strašně starou knihu. Ještě tištěnou na opravdovém papíře. Asi bych ji měla odevzdat do muzea, ale neudělám to. Jsou v ní senzační příběhy. Jmenuje se to POHÁDKY. Nejlepší je ta o Sněhurce a sedmi trpaslíkách. Teda tenkrát, to byl život!

Čtvrtek 4.5.2984

Vymyslela jsem senzační plán. Jestli tohle vyjde, tak se už v životě nebudu muset učit hnusnou chemorganiku ani mikrotechniku. Stačí úplně, že jsem hezká, a budu se mít jako nikdy. Ještě se musím nenápadně zeptat děduly historika na to století a hrad.

Neděle 11.6.2984

Všechno je připraveno. Sebrala jsem odpoledne ve školním muzeu chronokomunikátor. Sice starší výroby, ale funguje bezvadně. Ještě musím vzít nějaké součástky, mám dojem, že v tom století by se nedaly sehnat. A pak trada a sbohem psychotresty - bude ze mě princezna.

Úterý 13.6.2984

Zítra v 17.00. Doufám, že to vyjde.

Čtvrtek 13. století?

Sláva, povedlo se. Jsem celá. Chronokomunikátor je sice na maděru, ale nevadí. Jsem v nějakém lese nebo co to je, hrad bude asi to hnusný šedivý támhle na obzoru. Musím se kouknout do pohádek, co dál.

Sobota 5.4.1267

Nějaký pán v zeleném s holí mi řekl, co je za den. Hrozně divně po mně koukal, tak jsem radši utekla. Ale aspoň mám přehled o čase. Našla jsem si docela fajn bydlení v nějaké rozbořené chalupě nebo co. Mám se úplně bezvadně. Zítra začnu pracovat na robících.

Pondělí 30.6.1267

Uf, byla to ale dřina. Ještě že jsem měla z robotizace vždycky za jedna. Udělala jsem jich sedm. Bezvadně fungují, jenom Šmudlovi teče olej a u Profy se mi moc nepovedlo zrakové ústrojí. Ale teď už si nemusím dělat starosti o jídlo. Všechno mi obstarají a vyžadují minimální údržbu.

Středa 21.3.1268

Tak už je zase jaro. To je fajn. Ta zima byla děsně dlouhá. Starosti sice žádné nemám, ale docela se nudím. Mezi lidi se jít bojím, jsou hrozně divní, a pak - do nejbližší osady je hrozně daleko. A vůbec, já nikoho nepotřebuju. (Jen toho prince bych si chtěla obhlédnout.)

Pátek 13.9.1268

Strašně se nudím. Co bych dala za to popovídat si s někým jiným než s těmi debilními kybernetíky. Ke všemu už se tři z nich zase porouchali, v Kejchalovi to škytá, asi přehozené vedení, Brumlovi není vůbec rozumět a Stydlína snad budu muset úplně vyřadit, na příkazy reaguje váhavě a když na něj promluvím, rozžhavuje se do červena.

Sobota 14.9.1268

Konečně. Dneska jsem viděla něco, co byl určitě princ. Bylo to vzadu za lesem. Moc jsem ho neviděla, ale nejkrásnější na tom bylo, že jel na ŽIVÉM zvířeti! Vůbec zvířata tady jsou fantastická. Ani je nedokážu všechny pojmenovat. Jak to tak vypadá, budu se muset poradit s POHÁDKAMI, co dál.

Čtvrtek 19.12.1268

Hřebínek ani opasek nepomohly. Taky už jsem asi dost zapomněla, chemii a pak se taky nedá nikde sehnat bromid draselný. A ti pitomí robíci všechno prokoukli a hřeben i pásek mně sebrali. Že já jsem je programovala na pomoc člověku v ohrožení! Mohla jsem už být dávno vysvobozená od nějakého prince a žít jako v opravdové pohádce. Musím vymyslet něco lepšího.

Sobota 3.2.1269

Robíci už asi dlouho nevydrží, tak nejvýš sto let. Nějak to v nich hrká a ode mne se nehnou ani na krok. Ale už jsem vymyslela sloučeninu, která působí jen dočasné umrtvení a přestává účinkovat hned po odejmutí od organismu. Jediná potíž je v tom, že účinky se časem stupňují, takže za takových deset let by mě neprobudilo ani deset princů. Ale co se dá dělat, nechci už čekat, musím to risknout. Snad ten princ nebude takový trouba a najde mě. Ostatně v pohádce to taky dobře dopadlo, tak co. Už se hrozně těším, na tu "slavnou svatbu" a jak to asi vypadá.

Úterý 18.4.1269

Žiju jen přípravami na ten velký den D. Rakev sice není z křišťálu, jako je napsáno v té knížce, ale to snad nevadí. Chemikálií vpíchnu do jablka. Sice je to zbytečné, ale ať je všechno podle knížky. Jen tu čarodějnici nemůžu sehnat. Co se dá dělat!

Pátek 21.4.1269

Trochu se bojím. A taky je mi líto robíků. Zvykli si na mě. Ale kdo se dal na vojnu, musí bojovat. Tak tedy zítra.

Docent archeologie Vlastimil Horák otočil popsanou stránku deníku a zamyšleně se podíval na prázdné bílé listy sešitu. Tak princ asi nepřijel, pomyslel si trochu s lítostí, ale hned se plácl přes ústa a v duchu si nadával, že tomu hloupému vtipu, který si vymyslel určitě některý z kolegů, vůbec uvěřil. Copak je možné, aby sedmnáctiletá žába cestovala klidně časem, dala vzniknout pohádce o sedmi trpaslících, umřela pod vlivem chemikálie, kterou sama vyrobila, a aby si jí nikdo sedm století nevšimnul? Prostě hloupý vtip. A on skoro naletěl.

Docent Horák se těžce zvedl z kamene, pohodil sešit z podivné plastické hmoty do vysokého kapradí a pomalu odcházel do tábora.

Zvedl se vítr a zasypával listím vysokých stromů dřevěnou rakev i drobné kovové součástky a zrezivělé šrdubky zapadlé ve vlhkém mechu podzimního lesa.

pH

O DVANÁCTI MĚSÍČKÁCH

Helena si pevněji přitáhla tlustý vlněný šátek, pod který ji zalétaly stále další a další velké studené sněhové vločky, zvířené prudkým větrem.

"Měla bych se vrátit", říkala si, ale přesto postupovala neschůdnou cestou stále kupředu. Její nenávist byla v tu chvíli silnější, než cokoliv jiného a hnala jí tou mrazivou zimní nocí nahoru do hor. Cesta prudce stoupala po úbočí lesa. Tady, v závětří, mohla postupovat trochu rychleji. I stopy, které sledovala, byly zde trochu rychlejší a zřetelnější, méně zasypané sněhem, než dole na pláni. Ale i kdyby je neviděla vůbec, byla si jistá, kam směřují nahoru na Smerčinu. Bylo jen málo lidí dole z chalup, kteří se tam odvážili za dne, v noci by tam nešel nikdo. Starý Martin, honák ze statku, při přástkách vykládal, že prý tam na vrcholku hory, na holém palouku, stojí v kruhu kolem stále planoucí vatry dvanáct zkamenělých mužů - dvanáct měsíců, kteří hlídají správný průběh roku. Za úplňkových nocí se probudí z kamenného spánku, nechají rozhořet svou vatru do velkého ohně a kolem něj rokují o životě a smrti obyčejných smrtelníků.

Při Martinově vyprávění pokaždé všem posluchačům sahala hrůza ledovými prsty po zádech a nikdo se neodvažoval ani pohledět k vrcholku Smerčiny, aby náhodou nezahlédl slabé odlesky stále planoucí přízračné varty.

Jen Maruša se Smerčiny nebála, to Helena věděla dobře. Důkazem toho byla i tato její noční cesta na vrcholek. Kolikrát už tudy asi prošla, pomyslela si Helena, když musela chvíli zůstat stát, aby nabrala dechu do dalšího příkrého výstupu.

"Copak Maruša, ta jistě tyhle potíže po cestě nemá", a nová vlna nenávisti a hněvu přiměla Helenu pokračovat po jejích stopách dál.

"Vždycky byla jiná, pracovitá, neúnavná, nemusí jíst, nemusí spát ani odpočívat, lidí se straní a stále jen rozmlouvá s tím podivným škapulířem, který jí visí na krku. A jak je pěkná, Bože, jak ta je pěkná! Není ve vsi jediného mládence, kterého by nečarovala, všichni za ní blázní a všechna děvčata ji nenávidí a bojí se jí. Teď už i já. Přebrala mi Tomka - vlastně přebrala - ani na něj nepohlédne a on je přesto do ní celý pryč. Prý je hezčí, pracovitější - to ano, pořád pracuje jako nějaký stroj. Na tancovačku nejde, i když jí matka chce vzít vždycky sebou - kvůli jejímu odmítání nakonec začnou ještě matku pomlouvat, že se k ní chová jako opravdová macecha.

Ale ne, nezačnou, vždyť ji všichni znají, jaká je podivná, všichni se jí tak trochu bojí, jako já, jenže nikdo by za ní jako já, nešel v noci na Smerčinu."

Helena se opět na chvíli zastavila a snažila si ujasnit, co vlastně od toho sledování své nevlastní sestry očekává - chce se dozvědět, odkud teď v noci nosí ty rozkvetlé fialky a čerstvě voňící jahody? Chce poznat původ tajemství, které ji obestírá? Nebo chce přinést důkazy, že Maruša si zahrává s kouzly a poštvat na ni celou vesnici? Helena nevěděla.

Vítr a sněhová vánice se konečně ztišily a korunami stromů začalo probleskovat světlo měsíce a hvězd. Helena si toho nevšímala. Hlavu plnou zmatených myšlenek se hnala dál, tam vzhůru, odkud již čím dál zřetelněji bylo vidět stříbrné záblesky vatry dvanácti měsíců.

"Její matka prý byla také tak podivně krásná - jako lesní bosorka. Otec Lacko si ji přivedl bůhví odkud, žila s ním jen rok, pak prý se utopila v bystřině a jemu zanechala tohle zvláštní dítě. Otec si pak vzal matku, aby mu dceru vychovala. Přežil tu divoženku o dvanáct let, ale ani to mu zřejmě nestačilo, aby na tu čarodějnici zapomněl. Byl zádumčivý, smutný, jen v Maruše se viděl. Pro mě neměl vlídné slovo."

Okraj lesa, od kterého ji dělilo již jen pár kroků, donutil Helenu zastavit se. Před ní jako na dlani ležel okrouhlý palouk,

chráněný ze všech stran temnou stěnou lesa. Vysoké kamenné postavy stály v pravidelném kruhu kolem vatry. Ale oheň, který tam planul, nebyl jen teplý, zlatožlutý živel, který hořel na ohništi v jejich chalupě. Byl to bílý, neplápolavý jas, který nebudil pocit tepla, ale nekonečného chladu. Helena se neodvažovala vyjít z temného příkrovu lesa.

Uprostřed kruhu kamenných měsíců stála Maruša. Byla zřetelně vidět, jak navzdory mrazivé noci rozepíná svůj kožíšek a vyndává ze záňadří škapulíř. K Heleně dolehlo i několik nesrozumitelných slov, která k němu pronesla. Byla to modlitba, nebo zaklínání? Nejspíš to byla otázka, protože hned nato si Maruša přiložila škapulíř k uchu, jakoby poslouchala odpověď. Potom poklekla k tajemné vatře a něco s ní dělala. Mrazivý bílý plamen se v tu chvíli proměnil v ostrý pronikavý paprsek, který zamířil přímo k nejjasnější hvězdě na obloze. Když se to stalo, ozval se tuchý dunivý zvuk a jedna z kamenných postav se pohnula. Otočila se směrem, kterým ukazoval onen paprsek a pod ní se ukázal otvor, který vypadal jako vchod do podzemí.

Helenu na pokraji lesa teprve teď zalila vlna hrůzy a smrtelného nebezpečí. Chtěla vykřiknout a utéct, ale místo toho jen stála a dívala se, jak Maruša zcela klidně sestupuje dolů do podzemí. Čas jako by se zastavil. Helena nevěděla, zda uplynulo již několik hodin nebo pouhé chvíle, když viděla, jak se Maruša stejnou cestou zase vrací. Jen tak tak stačila ustoupit za silný smrkový kmen, když dívčí postava v rozhaleném kožíšku a se zářícími zlatými vlasy přešla kolem. Ucítila také slabou vůni čerstvě zralých jablek. Když zvuk kroků v dolině ztichl, odvážila se, jakoby kouzelnou silou přitahována, přistoupit k měsíčnímu kameni, vedle kterého se stále ještě černal vchod do podzemí.

x x x

Al - ber - Nor, vrchní laborant ústředny Alfa Omega Psí, se nespokojeně zavlnil u svého pracovního pultu a na důkaz nevole vzal na sebe tvar černé ježaté hvězdice, s nádechem do bronzovozelena. Jeho tykadla se přísně otočila na podřízenou Su - Hu - Ke, která před ním stála v extravagantní podobě jakéhosi bílého

chundelatého čtyřnohého tvora se zahnutými rohovými výrůstky na hlavě a místo obvyklými seriozními tykadly jej sledovala vidnatými modrými polokoulemi.

"Jsem s vámi nespokojen, milá Su - Hu - Ke, a budu nucen o vašich nerozvážnostech podat hlášení vědecké radě. Ano, míním tím vaše nedávné působení na třetí planetě hvězdy XiB4 v pátém čtverci trojrozměrného prostoru. Při poslední obhlídce našich tamních podzemních stanic jsem byl nucen vyřadit z provozu stanici 385, kde jste vy pracovala. Jako by nebylo dost na tom, že jste tam celý jeden oběh planety žila v podobě tamních polointeligentních bytostí a že jste tam zanechala po sobě potomka prahlaví takzvaně ženského. Vy jste tomu živočichovi dokonce pomocí individuelního dorozumívacího přístroje prozradila techniku vstupu do stanice! A jak to dopadlo? Naprosto protipředpisově. V naší hermetické laboratoři jsem našel dva podobné exempláře živočichů již klinicky mrtvé a ve vysokém stupni rozkladu, takže neschopné nového oživení. Musel jsem zlikvidovat přístupové zařízení i ten již zmíněný individuelní dorozumívací přístroj.

Jaké bude rozhodnutí vědecké rady si netroufám předvídat, ale počítám s tím, že se do vesmíru zase hned tak nepodíváte."

x x x

K ránu se rozpoutala zuřivá sněhová vánice a zasypala všechny stopy v lese. Nad bílým příkrovem vyšlo lednové ospalé slunko. Maruša sedí u okna, v ruce vřetýnko a čeká. Na matku a na Helenu. Obě se někam v té hvězdné noci zatoulaly. Čeká den, čeká dva a sousedům ochotným poslouchat vykládá svou povídačku o dvanácti měsíčkách. Na důkaz ukazuje čerstvé jahody, kytičku jen málo povadlých fialek a vonící jablka.

Dobří lidé se vypravili do hory hledat matku a Helenu, ale nikdy je nenašli.

Maruše proto zůstala chýška i kravička, i kousek pole, našel se k tomu i hospodář a dobře jim oběma bylo žít v pokoji. Ale kouzelný škapulíř už nikdy nepromluvil a z vrcholu Smrčiny zmizel navždy ten záhadný plápolavý oheň. Jen dvanáct zkamenělých měsíců tam zůstalo.

m.h.

PRINC BAJAJA

Předseda Rady pro styk s méně vyspělými civilizacemi udělil slovo pověřenci pro okruh Mléčné dráhy. Protože byl znám jako velice aktivní a vynalézavý člen, všichni přítomní se k němu otočili a se zájmem vyčkávali jeho zprávu.

"Vážení přítomní, dovolte mi, abych předem mé zprávy vyjádřil nespokojenost nad vývojem událostí v mé svěřené oblasti. Mám konkrétně na mysli Třetí planetu hvězdy G2V. Jak víte, je to jedna z mála svěřených planet, kde se vyskytují takzvaně rozumné bytosti. Zdůrazňuji, jak jste si jistě povšimli, slovo "takzvaně". Po posledních událostech o tom začínám silně pochybovat.

Jak snad víte, jedná se o planetu, která má proti naší i většině ostatních velmi kolísavé klimatické podmínky. Její obyvatelé spotřebují spoustu své životní energie na to, aby zápasili buď s velkými mrazy, v nichž se dokonce voda mění v pevné skupenství, nebo zase naopak s velkými vedry. Chtěl jsem jim tyto podmínky zlepšit, a proto jsem na některá zvláště zalidněná a exponovaná místa nasadil naše osvědčené bioklimatizátory. Všichni je znáte, jak jsou výhodné. Spokojují se téměř s každým palivem a podle potřeby klima buďto ohřívají tepelným sáláním nebo zas naopak ochlazují. Jsou samoregulovatelné a nevyžadují prakticky žádnou údržbu. Domníval jsem se, že tamější obyvatelé toto malé přispění s povděkem přijmou a životní energii, kterou tak ušetří, budou schopni věnovat na svůj vlastní rychlejší vývoj.

Ale to, k čemu tam došlo, se vymyká mým představám o myslících bytostech. Představte si, že sotva naše bioklimatizátory začaly pracovat a byly obyvateli objeveny, došlo k jejich všeobecné destrukci. Abych to vyjádřil přímo - obyvatelé je doslova rozsekali na kusy a tak je vyřadili z provozu."

Zasedací místností to pohoršeně zašumělo.

"Ano, je to tak, i když se vám to zdá neuvěřitelné. Mohu to doložit autentickými záběry, které pořídily naše automatické teleobjektivy."

Na velké předváděcí obrazovce se objevil výjev skutečně po-

horšující. Jakýsi příslušník tamních živočichů nelítostně mlátil dlouhým kovovým předmětem do jednoho z biklimatizátorů tak dlouho, až jej skutečně rozsekal na kousky. Nad tou strašnou podívanou se členové "Rady pro styk s méně vyspělými civilizacemi" tak rozhořčili, že jednomyslně schválili, aby Třetí planetě pro nejbližší dobu asi tak pět tisíc oběhů nebyla žádná další pomoc poskytována.

x x x

Na Zemi v té době slavil princ Bajaja své vítězství nad třetím, tentokrát dvanáctihlavým drakem a těšil se na svatbu se svou milovanou princeznou Slavěnou.

VYHODNOCENÍ TESTU I

Zde si tedy můžete zjistit správné odpovědi na náš inteligenční text z vědní disciplíny zvané sci-fi. Za správnou odpověď si připiš maximálně 1 bod.

Správné odpovědi jsou:

1 a	8 b	15 b
2 a	9 a	16 c
3 b	10 b	17 b
4 a	11 c	18 c
5 a	12 c	19 b
6 c	13 b	20 a
7 a	14 c	21 c

22 a více bodů

Příteli! Naše dveře jsou ti dokořán! Pokud jsi ještě nevyhledal žádný sci-fi klub, učiň tak nejpozději včera. Tvoje znalosti na tomto poli přesahují hranice této galaxie.

16 - 21 bodů

Je vidět, že v oblasti vědecké fantastiky se bez nesnází pohybuješ s elegancí lva salónu a s malými zelenými mužíčky si prakticky tykáš. Právem jsi sám se sebou spokojen, ale pozor! - neusni na vavřínech, mohl by ses probudit v jiné dimenzi.

6 - 15 bodů

Pod zkratkou sci-fi se ti sice nevybavuje oblíbená značka cigaret či parfému, ale jestliže se chceš i nadále věnovat této ušlechtilé zábavě, měl by ses nad sebou zamyslet a snažit se své rozsáhlé mezery vyplnit pomcí pilného samostudia.

0 - 5 bodů

Co ti máme povídat. Jsi vyloženě odepsaný člověk pro čs. fandom. Neubližuj sci-fi tím, že si jí budeš všímat.

VYHODNOCENÍ TESTU II

Doufáme, že jste se u našich hádanek alespoň trochu pobavili a pro ty méně bystré uvádíme správné řešení:

1) Neff
2) Souček
3) Nesvadba
4) Lem
5) Arbes
6) Verne
7) Merle
8) Asimov
9) Aldiss
10) Niven
11) Čapek
12) Kajdeš
13) Tolstoj
14) Páral
15) Troska
16) Zajdel
17) Veis
18) Volný
19) Poe
20) Běhounek
21) Simak
22) Pludek